УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ УЧИТЕЉА И ВАСПИТАЧА

UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF EDUCATION

ИНФОРМАТОР

О РЕАЛИЗАЦИЈИ МЕТОДИЧКИХ ВЕЖБИ И МЕТОДИЧКИХ ПРАКСА СТУДЕНАТА ФАКУЛТЕТА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ УЧИТЕЉА И ВАСПИТАЧА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Београд, октобар 2025. године

САДРЖАЈ

Циљ праксе 4

МЕТОДИЧКА ПРАКСА I (студијски програм за образовање учитеља) за студенте уписане/реуписане шк. 2022/23. године и касније 5

Опште информације 5

Конкретни задаци за студенте 6

МЕТОДИЧКА ПРАКСА I (студијски програм за образовање учитеља) за студенте уписане ПРЕ шк. 2022/23. године 11

Опште информације 11

Конкретни задаци за студенте 12

МЕТОДИЧКА ПРАКСА I (студијски програм за образовање васпитача) за студенте уписане/реуписане шк. 2022/23. године и касније 16

Опште информације 16

Конкретни задаци за студенте 17

МЕТОДИЧКА ПРАКСА I (студијски програм за образовање васпитача) за студенте уписане ПРЕ шк. 2022/23. године 20

Опште информације 20

Конкретни задаци за студенте 20

МЕТОДИЧКЕ ВЕЖБЕ У ШКОЛАМА ВЕЖБАОНИЦАМА (студијски програм за образовање учитеља) 23

Опште информације 23

МЕТОДИЧКЕ ВЕЖБЕ У ВРТИЋИМА ВЕЖБАОНИЦАМА (студијски програм за образовање васпитача) 27

Опште информације 27

МЕТОДИЧКА ПРАКСА II (студијски програм за образовање учитеља) за студенте уписане/реуписане шк. 2022/23. године и касније 30

Опште информације 30

Конкретни задаци за студенте 32

МЕТОДИЧКА ПРАКСА II (студијски програм за образовање учитеља) за студенте уписане ПРЕ шк. 2022/23. године и касније 36

Опште информације 36

Конкретни задаци за студенте 37

МЕТОДИЧКА ПРАКСА II (студијски програм за образовање васпитача) за студенте уписане/реуписане шк. 2022/23. године и касније 42

Опште информације 42

Конкретни задаци за студенте 44

МЕТОДИЧКА ПРАКСА II (студијски програм за образовање васпитача) за студенте уписане ПРЕ шк. 2022/23. године и касније 47

Опште информације 47

Конкретни задаци за студенте 48

Циљ методичких вежби и методичких пракса

Циљ методичких вежби и методичких пракса је стицање практичних знања и вештина. Студенти током трајања методичких вежби и методичких пракса обједињују теоријска знања из више стручних предмета и примењују их у реалним условима. При том, непосредно упознају образовно-васпитни процес у школи и предшколској установи, активно учествују у њему и постепено се уводе у професију.

Практична настава се одвија кроз три циклуса:

1) Методичку праксу I,
2) методичке вежбе у школи-вежбаоници/вртићу-вежбаоници и
3) Методичку праксу II.

МЕТОДИЧКА ПРАКСА I
(студијски програм за образовање учитеља)

за студенте уписане/реуписане шк. 2022/23. године и касније

Опште информације

- **Број кредита према ECTS.** Методичка пракса I носи 4 ЕСПБ.
- **Услов за похађање.** Прописани су Режимом студија. Студент стиче право да реализује Методичку праксу I у школској години у којој има одслушане све методике I, укључујући и *Методику наставе информатике* (у даљем тексту све методике I).
- **Трајање и време реализације праксе.** Методичка пракса I реализује се на трећој години студија. За предмете *Методика наставе српског језика и књижевности I, Методика наставе математике I* и *Методика наставе природе и друштва I,* методичка пракса I траје четири седмице (једна седмица у децембру и три седмице у мају, тј. у последњим наставним седмицама на крају летњег семестра, зависно од календара рада). За преостале четири методике (*Методика наставе музичке културе I, Методика наставе ликовне културе I, Методика наставе физичког васпитања I* и *Методика наставе информатике*), методичка пракса I се реализује током три седмице у мају, тј. у последњим наставним седмицама на крају летњег семестра (зависно од календара рада).

  Напомена за студенте који у истој академској години имају обавезе у оквиру Методичке праксе I (трећа година) и методичких вежби у школама вежбаоницама (четврта година): С обзиром на различитост случајева и узевши у обзир интегритет праксе и обавезе студената, студенти (који имају и обавезе у школама вежбаоницама) за реализацију Методичке праксе I треба да изаберу школе које имају **две смене** (у једној смени су у вежбаоници, а у супротној на пракси). Уколико се смене поклопе, студенти свакако иду на праксу у смени која је супротна смени у школи вежбаоници (с тим што би то било друго одељење или разред).

  Друга могућност је да студенти иду на Методичку праксу I у два одељења како би надокнадили дане/часове са којих ће да изостану због вежбаонице, тако да, укупно гледано, посматрају наставни процес на одговарајућем броју часова (нпр. по 15 из српског језика и математике).
- **Одабир школа у којима се пракса реализује.** Студенти сами бирају основне школе у којима реализују праксу. Оне се могу налазити и ван територије града Београда.
- **Вредновање реализоване праксе.** У току боравка у основној школи студент води дневнике праксе према захтевима предметних методика I. Након завршетка Праксе, дневнике праксе (за сваку од седам методика I) предаје предметним наставницима/сарадницима у заказаним терминима, који дају оцене за свој предмет (на посебном обрасцу – Записнику за Методичку праксу I). Студент може приступити полагању завршног испита из Методичке праксе I када добије прелазне оцене (6–10) предметних наставника из свих седам методика I. Коначну оцену (на основу аритметичке средине оцена свих седам методика 1) даје Руководилац Колегијума

методичара (односно координатор праксе са Факултета у наставним одељењима у Вршцу и Новом Пазару) на завршном испиту из Методичке праксе I (оцена се уписује у Записнику за Методичку праксу I, испитном Записнику, испитној пријави и индексу). Такође, за завршни испит, студенти су у обавези да приложе и све потврде (оригинали са печатом) из основних школа (за оба семестра) у којима су реализовали Праксу.
Испит из Методичке праксе I пријављује се електронским путем, преко е-система, у редовним испитним роковима, као и сви други испити.

Скала оцена:
- од 9.50 до 10.00 – оцена 10;
- од 8.50 до 9.49 – оцена 9;
- од 7.50 до 8.49 – оцена 8;
- од 6.50 до 7.49 – оцена 7;
- од 6.00 до 6.49 – оцена 6;
- испод 6.00 – оцена 5 (није положио).

Конкретни задаци за студенте[1]

➢ **Методика наставе српског језика и књижевности I**

Децембарски део праксе
- Два снимка[2] из области почетног читања и писања (у првом разреду). Треба снимити: један час обраде штампаног слова или писаног слова и један час утврђивања штампаних или писаних слова, односно вежбања читања и писања.
- Критичко-методички осврт на одгледане часове.

Мајски део праксе
- Три снимка часа (у било ком разреду, уз препоруку да то буду други, трећи или четврти). Неопходно је снимити: један час из књижевности, један час из граматике, један час из културе говора. Снимци из књижевности треба да покажу обраду књижевног текста, снимци из граматике треба да покажу један час обраде или један час утврђивања, а кад је реч о култури говора, треба снимити час који се тиче различитих облика изражавања.
- Критичко-методички осврт на одгледане часове.
- Снимак часа, критичко-методички осврт на њега, као и коришћена наставна средства, јединицу из уџбеника, ученичке радове (ако их је било), студенти пишу и прилажу у дневнику методичке праксе. Признаје се једино дневник методичке праксе који на првој страници садржи копију потврде о реализованој пракси. Детаљнија упутства о вођењу дневника методичке праксе студенти добијају на предавањима и вежбама.
- Реализација једног дела часа – није обавезно.

[1] Задаци су подложни променама (студенти ће о томе благовремно бити обавештени).
[2] Под снимком се овде, и у даљем тексту, подразумева стручна белешка садржаја часа који изводи учитељ ментор.

Реализовати један део часа у договору са учитељем ментором (уз његово присуство на часу). Потребно је приложити извештај учитеља ментора о одржаним сегментима часова (датум, наставна јединица и сегменти реализованих часова).
Признаје се једино дневник методичке праксе који на првој страници садржи копију потврде о реализованој пракси. Детаљнија упутства о вођењу дневника методичке праксе студенти добијају на предавањима и вежбама.

- **Методика наставе математике I**

Децембарски део праксе

Децембарски део праксе се реализује у 1. разреду

Задаци за праксу:

Посматрати и критички промишљати о 5 часова математике.

1. Изабрати један од посматраних часова обраде и један од посматраних часова утврђивања. За одабране часове написати:
    a. Снимак часа (Обухвата опис тока активности на часу и бележење целокупне комуникације, приказ задатака, дидактичких средстава. Додатно, уочити и издвојити етапе часа и временску артикулацију.)
    b. Критички осврт на час (Обухвата методичку анализу часа. Анализирати репрезентације с аспекта функционалности, доследности и адекватности за дати садржај. Анализирати активности и задатке, њихов редослед и примереност. Уколико приметите да нека етапа часа недостаје или сматрате да нека активност није довољно добра дајте Ваш предлог како бисте то променили и побољшали.)
2. Написати једну писану припрему за час обраде. (Наставна јединица се бира из оперативног плана). Припрема треба да буду комплетна (Видети модел са вежби.)
3. У договору са учитељем ментором пожељно је и корисно узети активно учешће у реализовању неког од часова (нпр. проверите домаћи задатак, реализујете математичку игру, осмислите наставни листић и организујете рад на наставном листићу, итд.). Описати реализовану активност и документујте реализовано.

Мајски део праксе

Мајски део праксе се реализује у 2, 3. или 4. разреду

Задаци за праксу:

Посматрати и критички промислити о 15 часова математике.

1. Изабрати један од посматраних часова обраде и један од посматраних часова утврђивања. За одабране часове написати:
    Снимак часа
    Критички осврт на час
    (Видети упутство за децембарски део праксе.)
2. Осврнути се на још два посматрана часа, изабравши по једну од активности **(**нпр. употребу дидактичког средстава, употребу технологија, математичку игру, постављену проблемску ситуацију и сл.).
3. Одабрати наставни листић који је коришћен на часу – Анализирати задатке са аспекта когнитивних домена и нивоа сложеностим, приложити решења и издвојити очекиване, типичне грешке које ученици могу направити. Осмислити допуну

наставног листића задатком нивоа сложености (или когнитивног домена) који недостаје.

4. Осмислити математичку игру за неку од наставних јединица посматраних у току праксе. Креирати игру или је пронаћи (уз навођење извора), објаснити њену функцију и навести у коме делу часа бисте је користили. Препорука – у договору са учитељем ментором игру реализовати на часу и написати кратак извештај. Документовати реализовано.
5. Забележити и описати наставне ситуације на другим предметима у којима су били заступљени математички садржаји.

➢ **Методика наставе природе и друштва I**

Децембарски део праксе

- Анализа једног контролног задатка из Света око нас, односно Природе и друштва, који је конструисао учитељ. Анализа обухвата препознавање типа питања, нивоа знања који се захтева од ученика у сваком питању и препознавање евентуалних грешака у конструкцији питања.
- Методичка анализа наставног средства које је примењено на једном од два часа Света око нас и Природе и друштва.

Мајски део праксе

- Посматрање и методичка анализа четири часа Света око нас, односно Природе и друштва на основу задатог Протокола.
- Учествовање у изради материјала за припрему и реализацију наставе природе и друштва (контролни задаци, хамер са апликацијама, мултимедијалне презентације и др.).
- Опционо: у договору са учитељем, уз његово присуство, студент може да реализује један од сегмената часа Света око нас, односно Природе и друштва.

Напомена: остале информације и материјале за Методичку праксу 1 из Методике наставе природе и друштва налазе се на линку: https://drive.google.com/drive/folders/1HDVhPJ19FgD0JhB-q9nTbB3l0oJD5WkL?usp=sharing

➢ **Методика наставе ликовне културе I**

Мајски део праксе

- Упознавање студената са организацијом, планирањем и радом учитеља у области наставе ликовне културе: опсервација и праћење часова учитеља ментора и разговор са њим. На основу посматраног, студенти ће написати извештај. Детаљнија упутства на шта све треба обратити посебну пажњу, као и о форми извештаја студенти ће добити на вежбама од предметног наставника. У договору са учитељем ментором, студенти се могу укључити у осмишљавање и реализацију појединих часова ликовне културе.

➢ **Методика наставе музичке културе I**

Мајски део праксе

Методичка анализа посматраних часова обухвата:

- Упознавање студената са организацијом, планирањем и радом учитеља у области наставе музичке културе. То укључује упознавање са *Програмом наставе и учења* за

разред у коме се посматрају часови *Методичке праксе I*. Потребно је извући музичку проблематику за све музичке активности (извођење музике – певање/свирање, слушање музике и стварање музике). Приложити оперативни план за месец мај. Упознати се ближе са начином рада ученика (на којим инструментима свирају и на који начин изводе различите музичке активности, коју врсту песама певају, на који начин и слично).

- Посматрање три часа за које пишу снимак часа и методичку анализу кроз табелу, за коју добијају ближа упутстава од предметног наставника и сарадника. У разговору са учитељем упознати се са изабраним *Уџбеником музичке културе* који користе ученици, као и са системом рада за који се учитељ определио.
- Писање кратког есеја о искуствима добијеним на пракси и предлозима за побољшање, уколико их има.

➢ **Методика наставе физичког васпитања I**

Мајски део праксе

- Упознавање студената са организацијом и планирањем наставе физичког васпитања млађих разреда основне школе, материјално-техничким условима за реализацију наставе физичког васпитања и праћење рада учитеља ментора.
- Задаци:

1. Утврдити стварно стање наставе физичког васпитања у школи у којој студент реализује методичку праксу и анализовати њену заступљеност – нарочито обратити пажњу на заступљеност ваннаставних и ваншколских активности из области физичког васпитања.
2. Анализирати реализацију комплекс вежби обликовања у односу на методичке аспекте – организација, распоред ученика, редослед вежби, начин вођења, кретање и комуникација учитеља са децом.
3. Игра у настави физичког васпитања: на основу плана рада студент припрема и са децом методички реализује физичку активност из области игара (модел припреме и тема по избору студента) са акцентом на развоју физичких способности.
4. Написати кратак извештај о реализованој пракси – истаћи: ниво физичких способности ученика различитог узраста, ученика истог узраста и разлике по полу; омиљене и најзаступљеније игре и активности; услове рада – специфичност распореда часова, објекти за рад, справе и реквизити, лична спортска опрема учитеља и ученика.

   Детаљнија упутства о активностима и задацима на методичкој пракси студенти добијају на предавањима и вежбама од наставника и сарадника.

➢ **Методика наставе информатике**

Мајски део праксе

- Циљ методичке праксе I је упознавање студената са организацијом и планирањем наставног предмета *Дигитални свет* који се реализује од првог закључно са четвртим разредом.

Задаци за праксу:

- Студент као активни посматрач прати три наставна часа из *Дигиталног света* (1 час обраде, 1 час утврђивања, 1 час по избору студента) који изводи учитељ

ментор. Разред и одељење студент самостално бира. Није обавезно да сва три часа буду у истом разреду. Потребно је попунити *Дневник за праћење наставних часова Дигитални свет* који ће бити постављен на Гугл учионици у форми задатка. За сваки посматрани час студент треба да попуни табеле (општи методички подаци, ток активности, анализа наставног процеса, праћење и вредновање ученика) и да дода прилоге са часа. Детаљнија упутства о вођењу дневника методичке праксе студенти добијају на предавањима и вежбама.

МЕТОДИЧКА ПРАКСА I
(студијски програм за образовање учитеља)

за студенте уписане ПРЕ шк. 2022/23. године

Опште информације

- **Број кредита према ECTS.** Методичка пракса I носи 4 ЕСПБ.
- **Услов за похађање.** Прописани су Режимом студија. Методичка пракса I може се реализовати и парцијално, зависно од тога које методике I је студент похађао у текућој школској години. Студент добија 4 ЕСПБ кад реализује праксу из свих шест методика I.
- **Трајање и време реализације праксе.** Методичка пракса I реализује се на трећој години студија. За предмете *Методика наставе српског језика и књижевности I, Методика наставе математике I* и *Методика наставе природе и друштва I,* методичка пракса I траје четири седмице (једна седмица у децембру и три седмице у мају, тј. у последњим наставним седмицама на крају летњег семестра, зависно од календара рада). За преостале три методике (*Методика наставе музичке културе I, Методика наставе ликовне културе I* и *Методика наставе физичког васпитања I*), методичка пракса I се реализује током три седмице у мају, тј. у последњим наставним седмицама на крају летњег семестра, зависно од календара рада.

  ***** Када студент први пут упише неку/неке од методике I са треће године (а да то није свих 6 методика I), у току те године похађа Методичку праксу I у целости (присуствује часовима предмета из свих методика I), али води дневнике праксе само за оне методике I које похађа у току те године. За сваку следећу школску годину, односно уписану методику I, присуствује часовима и реализује задатке за праксу у оквиру оних методика I које похађа у току те/тих година. Студенти који буду у таквој ситуацији треба да *присуствују и свим другим часовима*, како не би нарушавали активности у току једног школског дана. Тиме би допринели озбиљности, како својој личној, тако и факултетској. Студенти који други (и сваки наредни пут) похађају Методичку праксу I раде то на следећи начин:
  - уколико слушају 5 методика I – похађају праксу четири недеље;
  - уколико слушају 3 или 4 методике I – похађају праксу три недеље;
  - уколико слушају 1 или 2 методике I – похађају праксу две недеље.

  При томе, једну од тих недеља студенти обавезно реализују током зимског семестра (децембарски део праксе за методике I код којих се пракса реализује у оба семестра – *Методика наставе српског језика и књижевности I, Методика наставе математике I* и *Методика наставе природе и друштва I*). Иако се број недеља Методичке праксе I смањује за студенте који слушају 4 или мање методика I, обавезе студената (број посматраних часова) остају исте.

  Напомена за студенте који у истој академској години имају обавезе у оквиру Методичке праксе I (трећа година) и методичких вежби у школама вежбаоницама (четврта година): С обзиром на различитост случајева и узевши у обзир интегритет

праксе и обавезе студената, студенти (који имају и обавезе у школама вежбаоницама) за реализацију Методичке праксе I треба да изаберу школе које имају **две смене** (у једној смени су у вежбаоници, а у супротној на пракси). Уколико се смене поклопе, студенти свакако иду на праксу у смени која је супротна смени у школи вежбаоници (с тим што би то било друго одељење или разред).

Друга могућност је да студенти иду на Методичку праксу I у два одељења како би надокнадили дане/часове са којих ће да изостану због вежбаонице, тако да, укупно гледано, посматрају наставни процес на одговарајућем броју часова (нпр. по 15 из српског језика и математике). Наравно, све ово се односи само на студенте који имају обавезе у вежбаоници, а не на све којима је остало мање од шест методика I. Ови други иду на праксу у складу са горе одређеним бројем недеља, свих пет дана у недељи.

- **Одабир школа у којима се пракса реализује.** Студенти сами бирају основне школе у којима реализују праксу. Оне се могу налазити и ван територије града Београда.
- **Вредновање реализоване праксе.** У току боравка у школи студент води дневник праксе према захтевима предметних методика. Након завршетка Праксе, дневник праксе (за сваку од шест методика I) предаје предметним наставницима/сарадницима у заказаним терминима. Испит из Методичке праксе I пријављује се у Студентској служби (студент доноси испитну пријаву). Студент може приступити полагању завршног испита из Методичке праксе I када добије потписе предметних наставника из свих шест методика I. На основу потврда из основне школе (оригинали са печатом, из оба семестра, за сваку школску годину) и увида у индекс (потписи предметних наставника свих методика I), Руководилац Колегијума методичара (односно координатор праксе са Факултета у наставним одељењима у Вршцу и Новом Пазару) својим потписом у испитном Записнику, пријави и индексу потврђује да је Методичка пракса I успешно реализована.

Конкретни задаци за студенте[3]

- **Методика наставе српског језика и књижевности I**

<u>Децембарски део праксе</u>

- Два снимка[4] из области почетног читања и писања (у првом разреду). Треба снимити: један час обраде штампаног слова или писаног слова и један час утврђивања штампаних или писаних слова, односно вежбања читања и писања.
- Критичко-методички осврт на одгледане часове.

<u>Мајски део праксе</u>

- Три снимка часа (у било ком разреду, уз препоруку да то буду други, трећи или четврти). Неопходно је снимити: један час из књижевности, један час из граматике, један час из културе говора. Снимци из књижевности треба да покажу обраду књижевног текста, снимци из граматике треба да покажу један час обраде или један

[3] Задаци су подложни променама (студенти ће о томе благовремно бити обавештени).

[4] Под снимком се овде, и у даљем тексту, подразумева стручна белешка садржаја часа који изводи учитељ ментор.

час утврђивања, а кад је реч о култури говора, треба снимити час који се тиче различитих облика изражавања.

- Критичко-методички осврт на одгледане часове.
- Снимак часа, критичко-методички осврт на њега, као и коришћена наставна средства, јединицу из уџбеника, ученичке радове (ако их је било), студенти пишу и прилажу у дневнику методичке праксе. Признаје се једино дневник методичке праксе који на првој страници садржи копију потврде о реализованој пракси. Детаљнија упутства о вођењу дневника методичке праксе студенти добијају на предавањима и вежбама.
- Реализација једног дела часа – није обавезно.
  Реализовати један део часа у договору са учитељем ментором (уз његово присуство на часу). Потребно је приложити извештај учитеља ментора о одржаним сегментима часова (датум, наставна јединица и сегменти реализованих часова).
  Признаје се једино дневник методичке праксе који на првој страници садржи копију потврде о реализованој пракси. Детаљнија упутства о вођењу дневника методичке праксе студенти добијају на предавањима и вежбама.

➢ **Методика наставе математике I**

Децембарски део праксе

Децембарски део праксе се реализује у 1. разреду

Задаци за праксу:

Посматрати и критички промишљати о 5 часова математике.

1. Изабрати један од посматраних часова обраде и један од посматраних часова утврђивања. За одабране часове написати:
   a. Снимак часа (Обухвата опис тока активности на часу и бележење целокупне комуникације, приказ задатака, дидактичких средстава. Додатно, уочити и издвојити етапе часа и временску артикулацију.)
   b. Критички осврт на час (Обухвата методичку анализу часа. Анализирати репрезентације с аспекта функционалности, доследности и адекватности за дати садржај. Анализирати активности и задатке, њихов редослед и примереност. Уколико приметите да нека етапа часа недостаје или сматрате да нека активност није довољно добра дајте Ваш предлог како бисте то променили и побољшали.)
2. Написати једну писану припрему за час обраде. (Наставна јединица се бира из оперативног плана). Припрема треба да буду комплетна (Видети модел са вежби.)
3. У договору са учитељем ментором пожељно је и корисно узети активно учешће у реализовању неког од часова (нпр. проверите домаћи задатак, реализујете математичку игру, осмислите наставни листић и организујете рад на наставном листићу, итд.). Описати реализовану активност и документујте реализовано.

Мајски део праксе

Мајски део праксе се реализује у 2, 3. или 4. разреду

Задаци за праксу:

Посматрати и критички промислити о 15 часова математике.

1. Изабрати један од посматраних часова обраде и један од посматраних часова утврђивања. За одабране часове написати:

Снимак часа
Критички осврт на час
(Видети упутство за децембарски део праксе.)

2. Осврнути се на још два посматрана часа, изабравши по једну од активности **(**нпр. употребу дидактичког средстава, употребу технологија, математичку игру, постављену проблемску ситуацију и сл.).
3. Одабрати наставни листић који је коришћен на часу – Анализирати задатке са аспекта когнитивних домена и нивоа сложеностим, приложити решења и издвојити очекиване, типичне грешке које ученици могу направити. Осмислити допуну наставног листића задатком нивоа сложености (или когнитивног домена) који недостаје.
4. Осмислити математичку игру за неку од наставних јединица посматраних у току праксе. Креирати игру или је пронаћи (уз навођење извора), објаснити њену функцију и навести у коме делу часа бисте је користили. Препорука – у договору са учитељем ментором игру реализовати на часу и написати кратак извештај. Документовати реализовано.
5. Забележити и описати наставне ситуације на другим предметима у којима су били заступљени математички садржаји.

➢ **Методика наставе природе и друштва I**

<u>Децембарски део праксе</u>

- Анализа једног контролног задатка из Света око нас, односно Природе и друштва, који је конструисао учитељ. Анализа обухвата препознавање типа питања, нивоа знања који се захтева од ученика у сваком питању и препознавање евентуалних грешака у конструкцији питања.
- Методичка анализа наставног средства које је примењено на једном од два часа Света око нас и Природе и друштва.

<u>Мајски део праксе</u>

- Посматрање и методичка анализа четири часа Света око нас, односно Природе и друштва на основу задатог Протокола.
- Учествовање у изради материјала за припрему и реализацију наставе природе и друштва (контролни задаци, хамер са апликацијама, мултимедијалне презентације и др.).
- Опционо: у договору са учитељем, уз његово присуство, студент може да реализује један од сегмената часа Света око нас, односно Природе и друштва.

Напомена: остале информације и материјале за Методичку праксу 1 из Методике наставе природе и друштва налазе се на линку: https://drive.google.com/drive/folders/1HDVhPJ19FgD0JhB-q9nTbB3l0oJD5WkL?usp=sharing

➢ **Методика наставе ликовне културе I**

<u>Мајски део праксе</u>

- Упознавање студената са организацијом, планирањем и радом учитеља у области наставе ликовне културе: опсервација и праћење часова учитеља ментора и разговор са њим. На основу посматраног, студенти ће написати извештај. Детаљнија упутства на шта све треба обратити посебну пажњу, као и о форми извештаја студенти ће

добити на вежбама од предметног наставника. У договору са учитељем ментором, студенти се могу укључити у осмишљавање и реализацију појединих часова ликовне културе.

- **Методика наставе музичке културе I**

Мајски део праксе

Методичка анализа посматраних часова обухвата:

- Упознавање студената са организацијом, планирањем и радом учитеља у области наставе музичке културе. То укључује упознавање са *Програмом наставе и учења* за разред у коме се посматрају часови *Методичке праксе I*. Потребно је извући музичку проблематику за све музичке активности (извођење музике – певање/свирање, слушање музике и стварање музике). Приложити оперативни план за месец мај. Упознати се ближе са начином рада ученика (на којим инструментима свирају и на који начин изводе различите музичке активности, коју врсту песама певају, на који начин и слично).
- Посматрање три часа за које пишу снимак часа и методичку анализу кроз табелу, за коју добијају ближа упутстава од предметног наставника и сарадника. У разговору са учитељем упознати се са изабраним *Уџбеником музичке културе* који користе ученици, као и са системом рада за који се учитељ определио.
- Писање кратког есеја о искуствима добијеним на пракси и предлозима за побољшање, уколико их има.

- **Методика наставе физичког васпитања I**

Мајски део праксе

- Упознавање студената са организацијом и планирањем наставе физичког васпитања млађих разреда основне школе, материјално-техничким условима за реализацију наставе физичког васпитања и праћење рада учитеља ментора.
- Задаци:

1. Утврдити стварно стање наставе физичког васпитања у школи у којој студент реализује методичку праксу и анализовати њену заступљеност – нарочито обратити пажњу на заступљеност ваннаставних и ваншколских активности из области физичког васпитања.
2. Анализирати реализацију комплекс вежби обликовања у односу на методичке аспекте – организација, распоред ученика, редослед вежби, начин вођења, кретање и комуникација учитеља са децом.
3. Игра у настави физичког васпитања: на основу плана рада студент припрема и са децом методички реализује физичку активност из области игара (модел припреме и тема по избору студента) са акцентом на развоју физичких способности.
4. Написати кратак извештај о реализованој пракси – истаћи: ниво физичких способности ученика различитог узраста, ученика истог узраста и разлике по полу; омиљене и најзаступљеније игре и активности; услове рада – специфичност распореда часова, објекти за рад, справе и реквизити, лична спортска опрема учитеља и ученика.

   Детаљнија упутства о активностима и задацима на методичкој пракси студенти добијају на предавањима и вежбама од наставника и сарадника.

МЕТОДИЧКА ПРАКСА I
(студијски програм за образовање васпитача)

за студенте уписане/реуписане шк. 2022/23. године и касније

Опште информације

- **Број кредита према ECTS.** Методичка пракса I носи 4 ЕСПБ.
- **Услов за похађање.** Прописани су Режимом студија. Студент стиче право да реализује Методичку праксу I у школској години у којој има одслушане све методике I.

  Трајање и време реализације праксе. Методичка пракса I реализује се на трећој години студија и траје четири седмице. Реализује се у мају, тј. у последњим наставним седмицама на крају летњег семестра, зависно од календара рада. Студенти су у обавези да за реализацију Методичке праксе I имају важећу санитарну књижицу.

  Напомена за студенте који у истој академској години имају обавезе у оквиру Методичке праксе I (трећа година) и методичких вежби у школама вежбаоницама (четврта година): С обзиром на различитост случајева и узевши у обзир интегритет праксе и обавезе студената, студенти (који имају и обавезе у вртићима вежбаоницама) за реализацију Методичке праксе I треба да изаберу вртиће у којима ће моћи да реализују активности и задатке у другој смени (пре подне су у вежбаоници, а после подне на пракси).

  Друга могућност је да студенти иду на Методичку праксу I у две васпитне групе како би надокнадили изостанке због вежбаонице, тако да могу да реализују све предвиђене задатке.
- **Одабир вртића у којима се пракса реализује.** Студенти сами бирају вртиће у којима реализују праксу. Они се могу налазити и ван територије града Београда.
- **Вредновање реализоване праксе.** У току боравка у вртићу студент води дневнике праксе према захтевима предметних методика I. Након завршетка Праксе, дневнике праксе (за сваку од шест методика I) предаје предметним наставницима/сарадницима у заказаним терминима, који дају оцене за свој предмет (на посебном обрасцу – Записнику за Методичку праксу I). Студент може приступити полагању завршног испита из Методичке праксе I када добије прелазне оцене (6–10) предметних наставника из свих шест методика I. Коначну оцену (на основу аритметичке средине оцена свих шест методика I) даје Руководилац Колегијума методичара методичара (односно координатор праксе са Факултета у наставном одељењу у Новом Пазару) на завршном испиту из Методичке праксе I (оцена се уписује у Записнику за Методичку праксу I, испитном Записнику, испитној пријави и индексу). Такође, за завршни испит, студенти су у обавези да приложе потврду (оригинал са печатом) из предшколске установе у којој су реализовали Праксу. Испит из Методичке праксе I пријављује се електронским путем, преко е-система, у редовним испитним роковима, као и сви други испити.

Скала оцена:
- од 9.50 до 10.00 – оцена 10;
- од 8.50 до 9.49 – оцена 9;
- од 7.50 до 8.49 – оцена 8;
- од 6.50 до 7.49 – оцена 7;
- од 6.00 до 6.49 – оцена 6;
- испод 6.00 – оцена 5 (није положио).

Конкретни задаци за студенте[5]

- **Методика развоја говора I**
  - Самостална реализација две усмерене активности из развоја говора у додељеној васпитној групи. Једна активност треба да буде из области језика, а друга из области књижевности. За активности је неопходно осмислити и написати целовите, штампане припреме.
  - Два снимка (стручне белешке садржаја активности коју изводи васпитач ментор) из Развоја говора, по избору студента.
  - Критичко-методички осврт на одржане и одгледане активности.
    Припреме за одржане активности, снимке одгледаних активности и критичко-методички осврт на њих студенти пишу и прилажу у дневнику методичке праксе. Признаје се једино дневник методичке праксе који на првој страни садржи копију потврде о реализованој пракси. Детаљнија упутства о вођењу дневника студенти добијају на вежбама од сарадника.

- **Методика развоја почетних математичких појмова I**
  1. Снимак (синопсис) 2 планиране ситуације учења васпитача и 1 отворену игру деце уз коментар истих са акцентом на:
     а) анализу средстава и материјала који су коришћени у смислу редоследа од конкретних ка апстрактнијим представама и адекватног представљања структуре математичких појмова;
     б) начине резоновања и активности деце, уопштавања и рефлексије која деца дају.
  2. Осмишљавање, приказивање и реализација, у договору са васпитачем, једног дела планиране ситуације учења студента и критички коментар истог (саморефлексија активности).
  3. Осмишљавање, приказивање и реализација једне математичке игре од стране студената уз критички коментар исте (саморефлексија извођења математичке игре).

- **Методика упознавања околине I**
  - Праћење активности васпитача ментора.
  - Кратак интервју са васпитачем ментором.
  - Реализација захтева који се односе на приказ и објашњење дечјег рада.

[5] Задаци су подложни променама (студенти ће о томе благовремено бити обавештени).

- Организација уводне етапе рада за бар четири од седам посматраних активности упознавања околине. Организација се изводи у договору и сарадњи са васпитачем ментором, у складу са заједничким планом за одређени дан у оквиру пројекта који реализује група у којој је студент.
  Мишчевић Гордана (2022). *Практикум за реализацију вежби из методике упознавања околине 1*. Прво издање, Београд: Учитељски факултет У практикуму, или у свесци, студенти реализују захтеве описане у трећем поглављу и по завршетку праксе прилажу тај материјал.

Сви захтеви уз детаљна упутства налазе се у фолдеру *Методичка пракса I* на линку: https://drive.google.com/drive/folders/1YuNKrQjZmZbzvPWapz8M5RNoBzG86wyP?usp=sharing

➢ **Методика ликовног васпитања 1**

- Упознавање студената са организацијом, планирањем и радом васпитача у области ликовног васпитања у предшколској установи: праћење активности васпитача ментора и разговор са њим.
- У договору са васпитачем ментором студент се може укључити и у реализацију појединих активности или појединих делова активности у сарадњи са васпитачем.
- Написати кратак извештај.

Детаљнија упутства о томе на шта посебно треба обратити пажњу студенти добијају на вежбама од сарадника и на веб-адреси:
https://drive.google.com/drive/u/5/folders/1EKrjl-7t2bd2te5UWokUwiCaeWpO5Xia

➢ **Методика физичког васпитања I**

- Елаборат 1. Тематска област: Физичко васпитање у предшколској установи у којој се реализује методичка пракса. Наслов теме: Упознавање студената са руковођењем, организацијом и методичким радом васпитача у области физичког васпитања у предшколској установи. Основни задатак: У сарадњи с главним васпитачем и медицинском сестром студент анализује организацију рада васпитача у вези са реализацијом физичког васпитања као васпитно образовне области; такође, студент анализује једну форму рада која представља конкретну делатност васпитача и деце на физичкој активности. Вежбовни задаци: 1. Утврдити стварно стање физичког васпитања у установи у којој студент реализује методичку праксу и анализовати њену заступљеност по формама рада. 2. Анализовати једну форму физичке активности која представља конкретну делатност васпитача са децом на основу постављених теза: руковођење методичким радом по проблемима физичког васпитања и развоја детета; организациони облик активности, тип, форма, назив активности; постављање општих и посебних задатака за сваки део активности; одређивање места реализације активности и изналажење начина у решавању планираних задатака активности с циљем свестраног развоја детета; заступљеност садржаја, метода рада и средства помоћу којих васпитач подстиче и омогућава развој кретних делатности детета; заступљеност теоријских сазнања; придржавања физичког оптерећења деце током реализације активности; време трајања и исходе реализоване активности.

- Елаборат 2. Тематска област: Игра у физичком васпитању. Основни задатак: На основу плана рада васпитача студент припрема и са децом методички реализује физичку активност из области игара (модел припреме и тема по избору студента).
- Елаборат 3. Тематска област: Физичке активности на причу. Основни задатак: На основу плана рада васпитача студент припрема и са децом методички реализује физичку активност на причу (модел припреме и тема по избору студента).

  По завршетку методичке праксе студенти прилажу наведене елаборате и коришћена средства. Потом написане елеборате усмено бране.

- **Методика музичког васпитања 1**
  - Упознавање са начином рада васпитача ментора, али и осталих васпитача у предшколској установи у области музичког васпитања – праћење њиховог рада.
  - Студент предаје снимке са анализама исхода пет активности из области музичког васпитања, међу којима су присутна бар три различита типа активности (обрада песме, бројалице, игре, инструмента, композитора, итд.).
  - Студент може, у зависности од договора са васпитачем ментором, реализовати поједине активности и у том случају предаје писане припреме са анализом сопствених реализованих активности.

    Детаљнија упутства о реализацији методичке праксе студенти добијају на вежбама од сарадника.

МЕТОДИЧКА ПРАКСА I
(студијски програм за образовање васпитача)

за студенте уписане ПРЕ шк. 2022/23. године

Опште информације

- **Број кредита према ECTS.** Методичка пракса I носи 6 ЕСПБ.
- **Услов за похађање.** Прописани су Режимом студија. Методичка пракса I може се реализовати и парцијално, зависно од тога које методике I је студент похађао у текућој школској години. Студент добија 6 ЕСПБ кад реализује праксу из свих шест методика I.

  Трајање и време реализације праксе. Методичка пракса I реализује се на трећој години студија и траје четири седмице. Реализује се у мају, тј. у последњим наставним седмицама на крају летњег семестра, зависно од календара рада). Студенти су у обавези да за реализацију Методичке праксе I имају важећу санитарну књижицу.

  ***** Када студент први пут упише неку/неке од методике I са треће године (а да то није свих 6 методика I), у току те године похађа Методичку праксу I у целости, али води дневнике праксе само за оне методике I које похађа у току те године. За сваку следећу школску годину, односно уписану методику I, реализује задатке за праксу у оквиру оних методика I које похађа у току те/тих година. Студенти који буду у таквој ситуацији треба да *учествују у свим активностима васпитне групе*, без обзира што раде задатке само из тих преосталих методика I. Тиме би допринели озбиљности, како својој личној, тако и факултетској. Студенти који други (и сваки наредни пут) похађају Методичку праксу I раде то на следећи начин:
  - уколико слушају 5 методика I – похађају праксу четири недеље;
  - уколико слушају 3 или 4 методике I – похађају праксу три недеље;
  - уколико слушају 1 или 2 методике I – похађају праксу две недеље.
- **Одабир вртића у којима се пракса реализује.** Студенти сами бирају вртиће у којима реализују праксу. Они се могу налазити и ван територије града Београда.
- **Вредновање реализоване праксе.** У току боравка у вртићу студент води дневник праксе према захтевима предметних наставника. Дневник праксе (за сваку од шест методика I) предаје предметним наставницима у заказаним терминима. Након завршетка праксе, студент пријављује испит у Студентској служби (доноси једну испитну пријаву). Студент може приступити полагању завршног испита из Методичке праксе I када добије потписе предметних наставника из свих шест методика I. На основу оригинал потврда (са печатом) из предшколске установе/вртића и увида у индекс (потписи свих предметних наставника методика I), Руководилац Колегијума методичара (односно координатор праксе са Факултета у наставном одељењу у Новом Пазару) својим потписом у испитном Записнику, пријави и индексу потврђује да је Методичка пракса I успешно реализована.

Конкретни задаци за студенте[6]

- **Методика развоја говора I**
  - Самостална реализација две усмерене активности из развоја говора у додељеној васпитној групи. Једна активност треба да буде из области језика, а друга из области књижевности. За активности је неопходно осмислити и написати целовите, штампане припреме.
  - Два снимка (стручне белешке садржаја активности коју изводи васпитач ментор) из Развоја говора, по избору студента.
  - Критичко-методички осврт на одржане и одгледане активности.
    Припреме за одржане активности, снимке одгледаних активности и критичко-методички осврт на њих студенти пишу и прилажу у дневнику методичке праксе. Признаје се једино дневник методичке праксе који на првој страни садржи копију потврде о реализованој пракси. Детаљнија упутства о вођењу дневника студенти добијају на вежбама од сарадника.

- **Методика развоја почетних математичких појмова I**
  1. Снимак (синопсис) 2 планиране ситуације учења васпитача и 1 отворену игру деце уз коментар истих са акцентом на:
     а) анализу средстава и материјала који су коришћени у смислу редоследа од конкретних ка апстрактнијим представама и адекватног представљања структуре математичких појмова;
     б) начине резоновања и активности деце, уопштавања и рефлексије која деца дају.
  2. Осмишљавање, приказивање и реализација, у договору са васпитачем, једног дела планиране ситуације учења студента и критички коментар истог (саморефлексија активности).
  3. Осмишљавање, приказивање и реализација једне математичке игре од стране студената уз критички коментар исте (саморефлексија извођења математичке игре).

- **Методика упознавања околине I**
  - Праћење активности васпитача ментора.
  - Кратак интервју са васпитачем ментором.
  - Реализација захтева који се односе на приказ и објашњење дечјег рада.
  - Организација уводне етапе рада за бар четири од седам посматраних активности упознавања околине. Организација се изводи у договору и сарадњи са васпитачем ментором, у складу са заједничким планом за одређени дан у оквиру пројекта који реализује група у којој је студент.
    Мишчевић Гордана (2022). *Практикум за реализацију вежби из методике упознавања околине 1*. Прво издање, Београд: Учитељски факултет У практикуму,

[6] Задаци су подложни променама (студенти ће о томе благовремено бити обавештени).

или у свесци, студенти реализују захтеве описане у трећем поглављу и по завршетку праксе прилажу тај материјал.

Сви захтеви уз детаљна упутства налазе се у фолдеру *Методичка пракса I* на линку: https://drive.google.com/drive/folders/1YuNKrQjZmZbzvPWapz8M5RNoBzG86wyP?usp=sharing

- **Методика ликовног васпитања 1**
  - Упознавање студената са организацијом, планирањем и радом васпитача у области ликовног васпитања у предшколској установи: праћење активности васпитача ментора и разговор са њим.
  - У договору са васпитачем ментором студент се може укључити и у реализацију појединих активности или појединих делова активности у сарадњи са васпитачем.
  - Написати кратак извештај.

Детаљнија упутства о томе на шта посебно треба обратити пажњу студенти добијају на вежбама од сарадника и на веб-адреси:
https://drive.google.com/drive/u/5/folders/1EKrjl-7t2bd2te5UWokUwiCaeWpO5Xia

- **Методика физичког васпитања I**
  - Елаборат 1. Тематска област: Физичко васпитање у предшколској установи у којој се реализује методичка пракса. Наслов теме: Упознавање студената са руковођењем, организацијом и методичким радом васпитача у области физичког васпитања у предшколској установи. Основни задатак: У сарадњи с главним васпитачем и медицинском сестром студент анализује организацију рада васпитача у вези са реализацијом физичког васпитања као васпитно образовне области; такође, студент анализује једну форму рада која представља конкретну делатност васпитача и деце на физичкој активности. Вежбовни задаци: 1. Утврдити стварно стање физичког васпитања у установи у којој студент реализује методичку праксу и анализовати њену заступљеност по формама рада. 2. Анализовати једну форму физичке активности која представља конкретну делатност васпитача са децом на основу постављених теза: руковођење методичким радом по проблемима физичког васпитања и развоја детета; организациони облик активности, тип, форма, назив активности; постављање општих и посебних задатака за сваки део активности; одређивање места реализације активности и изналажење начина у решавању планираних задатака активности с циљем свестраног развоја детета; заступљеност садржаја, метода рада и средства помоћу којих васпитач подстиче и омогућава развој кретних делатности детета; заступљеност теоријских сазнања; придржавања физичког оптерећења деце током реализације активности; време трајања и исходе реализоване активности.
  - Елаборат 2. Тематска област: Игра у физичком васпитању. Основни задатак: На основу плана рада васпитача студент припрема и са децом методички реализује физичку активност из области игара (модел припреме и тема по избору студента).
  - Елаборат 3. Тематска област: Физичке активности на причу. Основни задатак: На основу плана рада васпитача студент припрема и са децом методички реализује физичку активност на причу (модел припреме и тема по избору студента).

По завршетку методичке праксе студенти прилажу наведене елаборате и коришћена средства. Потом написане елеборате усмено бране.

- **Методика музичког васпитања 1**
  - Упознавање са начином рада васпитача ментора, али и осталих васпитача у предшколској установи у области музичког васпитања – праћење њиховог рада.
  - Студент предаје снимке са анализама исхода пет активности из области музичког васпитања, међу којима су присутна бар три различита типа активности (обрада песме, бројалице, игре, инструмента, композитора, итд.).
  - Студент може, у зависности од договора са васпитачем ментором, реализовати поједине активности и у том случају предаје писане припреме са анализом сопствених реализованих активности.

    Детаљнија упутства о реализацији методичке праксе студенти добијају на вежбама од сарадника.

МЕТОДИЧКЕ ВЕЖБЕ У ШКОЛАМА ВЕЖБАОНИЦАМА (студијски програм за образовање учитеља)

Опште информације

- **Услов за похађање.** Методичке вежбе у четвртој години студија су саставни део методика II (*Методике наставе српског језика и књижевности II*, *Методике наставе математике II*, *Методике наставе природе и друштва II*, *Методике наставе ликовне културе II*, *Методике наставе физичког васпитања II*, *Методике наставе музичке културе II*). Када испуни услове за похађање одређене методике II, дефинисане Режимом студија, студент стиче право да похађа методичке вежбе у вежбаоници из те методике II. Услов за реализацију часа прописан је програмом сваког појединачног предмета (методике II).

- **Трајање и време реализације методичких вежби.**

VII семестар

Настава се реализује: (1) пленарно на предавањима и (2) у мањим групама на уводним, инструктивним и методичким вежбама у вежбаоници (групе уобичајено имају од 12 до 15 студената). Настава у VII семестру обухвата предавања, уводне, инструктивне и методичке вежбе у школи вежбаоници за *Методику наставе српског језика и књижевности II*, *Методику наставе математике II* и *Методику наставе природе и друштва II*. *Методика наставе физичког васпитања II*, *Методика наставе ликовне културе II* и *Методика наставе музичке културе II* током овог семестра имају предавања и вежбе на Факултету.

Предавања из методика II одржавају се понедељком или петком, по важећем распореду.

У првој недељи семестра студенти се пријављују координатору за праксу и вежбаонице са Факултета за полагање часова из *Методике наставе српског језика и књижевности II*, *Методике наставе математике II* и *Методике наставе природе и друштва II*. Након пријаве бивају распоређени у групе. Координатор праксе и вежбаонице на Факултету, у складу са календаром рада основних школа, календаром рада Факултета и у договору са предметним наставницима/сарадницима методика II, утврђује почетак методичких вежби који је исти за све методике II. Студент слуша одређену методику II кроз три дана у три недеље према распореду који одређује координатор. Методичке вежбе из ове три методике II најчешће почињу у трећој недељи VII семестра (последња недеља октобра).

Семестрални циклус вежби у једној студентској групи из одређеног предмета реализује се кроз три наставна дана (по један сваке треће недеље) и три двочаса инструктивних вежби пред сваки наставни дан у школи.

Студент је у обавези да присуствује на шест часова инструктивних вежби у седмицама које непосредно претходе седмици у којој реализује испитни час или слуша часове својих колега. Инструктивне вежбе се одржавају у мањим групама и подразумевају да студенти: (1) донесу припреме за задате наставне јединице, (2) изнесу проблеме и недоумице у вези са њима, (3) добију од наставника и колега из групе предлоге и сугестије за побољшање методичког материјала, (4) добију смернице за самостално држање часова у школи вежбаоници, (5) као и упутства за праћење и евалуацију часова колега из групе. Инструктивне вежбе претходе методичким вежбама у вежбаоници и одржавају се према утврђеном распореду.

Методичке вежбе у школама вежбаоницама реализују се уторком, средом и четвртком. Методичке вежбе трају девет недеља. По правилу, један наставни дан у школи траје 6 часова (4 часа у одељењима). Ако студент по распореду добије да полаже час из једне методике II у уторак, то значи да ће још два уторка у току VII семестра похађати исту методику II, док ће три среде похађати другу методику II, а три четвртка трећу методику II. Студенти су у обавези да се стриктно придржавају распореда долазећи у вежбаоницу само у терминима додељеним њиховој групи. У оквиру методичких вежби у вежбаоници, студенти: (1) самостално изводе часове, (2) посматрају часове својих колега из групе, (3) заједно са наставником износе детаљну, теоријски утемељену анализу одржаних часова, са практичним предлозима за њихово побољшање, (4) воде стручну белешку о томе. Рад у школи вежбаоници води, прати и координира предметни наставник/сарадник.

VIII семестар

Настава се реализује (1) пленарно на предавањима и (2) у мањим групама на инструктивним и методичким вежбама у вежбаоници (групе садрже од 12 до 15 студената). Предавања из методика II одржавају се понедељком или петком, према званично утврђеном распореду. Студент је у обавези да присуствује на шест часова инструктивних вежби у седмици која претходи седмици у којој реализује испитни час или слуша часове својих колега. Методичке вежбе у школама вежбаоницама реализују се уторком, средом и четвртком. Број недеља у вежбаоници по методикама II зависи од броја студената који имају услов да полажу часове у школи вежбаоници.

Пре почетка семестра, студенти се пријављују координатору за праксу и вежбаонице са Факултета за полагање часова из *Методике наставе српског језика и књижевности II, Методике наставе математике II, Методике наставе природе и друштва II, Методике наставе ликовне културе II, Методике наставе музичке културе II* и *Методике наставе физичког васпитања II*. Координатор праксе и вежбаонице на Факултету, у складу са календаром рада основних школа, календаром рада Факултета и у договору са предметним наставницима/сарадницима методика II, утврђује почетак методичких вежби који је исти за све методике II (почетком летњег семестра). Након пријаве, студенти бивају распоређени у групе. Број недеља у вежбаоници по методикама II зависи од броја студената који имају услов да полажу часове у школи вежбаоници.

Студент је у обавези да присуствује на шест часова инструктивних вежби у седмици која претходи седмици у којој реализује испитни час или слуша часове

својих колега. Методичке вежбе у школама вежбаоницама реализују се уторком, средом и четвртком. Рад у школи вежбаоници прати и координира предметни наставник/сарадник. Студент слуша одређену методику II кроз три дана у једној недељи према распореду који одређује координатор. Ако студент по распореду добије да полаже час из једне методике II у уторак, то значи да ће и у среду и четвртак исте недеље похађати исту методику II, и тако редом, у зависности од броја методика II које може да полаже. Студенти су у обавези да се стриктно придржавају распореда долазећи у вежбаоницу само у терминима додељеним њиховој групи. У овом другом семестралном циклусу вежби очекује се већа самосталност студента у припремању и извођењу часова.

У току школске године студент је дужан да одржи по два испитна часа из српског језика, математике и природе и друштва (први час у зимском семестру, други час у летњем семестру), као и по један испитни час из ликовне културе, музичке културе и физичког васпитања (у летњем семестру). Уколико не положи први испитни час, може га поновити у истом семестру. Уколико не положи други испитни час из једне од шест методика II (а положи осталих пет), студенту који је стекао услов за полагање часова из свих шест методика II се, изузетно, пружа могућност да у допунској недељи поново полаже тај час. У осталим случајевима, студенти поново полажу часове у недељама након завршетка циклуса вежбаоница из тих методика II.

- **Одабир школа вежбаоница.** Школе вежбаонице се бирају са територије града Београда. Пре почетка методичких вежби, наставници који изводе наставу из методика II на састанку Колегијума методичара именују школе вежбаонице за сваку од методика II. Факултет са одабраном школом вежбаоницом утврђује међусобна права, обавезе и одговорности поводом успостављања трајне сарадње.
- **Обавезе студената**. Предавања, инструктивне вежбе и методичке вежбе у школи вежбаоници су обавезне за све студенте који су стекли право да похађају одређену методику II. На почетку семестра студенти који имају право да у њему реализују час пријављују се код координатора за праксу и вежбаонице са Факултета у за то предвиђеном року. Студент најпре треба да се информише код наставника/сарадника из методика II о школи вежбаоници, додељеном учитељу ментору и одељењу, као и о термину држања часа. Студент је обавезан да се пре држања часа јави учитељу ментору. Јављањем учитељу ментору студент потврђује држање часа, упознаје се са специфичностима одељења и утврђује организацију свог часа. Из неких методика II студент од учитеља ментора (а из неких методика II од самих наставника и сарадника) добија наставну јединицу за испитни час. Уколико је из било којих разлога спречен да похађа наставу, студент је у обавези да о томе обавести предметног наставника/сарадника и учитеља ментора. У случају објективне спречености, студенту се обезебеђује нови термин за држање часа. Без обзира на одлагање првобитног термина држања испитног часа, остаје обавеза слања писане припреме за тај час.
- **Улога координатора праксе и вежбаоница са Факултета.** Координатор праксе и вежбаоница са Факултета утврђује календар рада и обавеза студената, наставника и сарадника за реализацију методичких вежби у школама вежбаоницама, организује распоред студената за држање испитних часова у школама вежбаоницама у току оба семестра и обезбеђује комуникацију између факултета и вежабоница. Врши припрему студената за реализацију методичких вежби у школама вежбаоницама, у складу са

правилима основних школа (поштовање Кодекса понашања и облачења, хигијенског минимума и др.). Успоставља сарадњу са директорима, учитељима и координаторима школа вежбаоница. Посећује школе у циљу стварања обостране добре комуникације и сарадничких односа са њиховим управама и запосленима и води евиденцију о учитељима-менторима. Пре почетка методичких вежби у оба семестра у обавези је да контактира школу вежбаоницу и информише је о величини групе студената која ће долазити у одређеним недељама.

- **Обавезе координатора школе и учитеља ментора.** Координатор школе вежбаонице је њен представник и чија је улога да буде веза између наставника/сарадника са Факултета и учитеља ментора у школи. У договору са наставником из методике II координатор прави распоред за методичке вежбе и обезбеђује услове за успешну реализацију (простор и опрему). Школа и наставник из одређене методике II заједнички бирају учитеље-менторе који ће координирати рад студената и наставника Факултета. Учитељ ментор прима студента који ће код њега држати час, даје му наставну јединицу предвиђену наставним планом и програмом (не важи за све методике II) и упућује га у специфичности свог одељења. О држању конкретног часа (методама, организацији, циљевима и сл.) студент се у потпуности договара са наставником/сарадником одређене методике II на инструктивним вежбама.

МЕТОДИЧКЕ ВЕЖБЕ У ВРТИЋИМА ВЕЖБАОНИЦАМА (студијски програм за образовање васпитача)

Опште информације

- **Услов за похађање.** Методичке вежбе у четвртој години студија су саставни део методика II (*Методике развоја говора II*, *Методике развоја почетних математичких појмова II, Методике упознавања околине II, Методике ликовног васпитања II, Методике физичког васпитања II*, *Методике музичког васпитања II*). Када испуни услове за похађање одређене методике II, дефинисане Режимом студија, студент стиче право да похађа методичке вежбе у вежбаоници из те методике II. Услов за држање активности прописан је програмом сваког појединачног предмета (методике II).

- **Трајање и време реализације методичких вежби.**

  Настава се реализује: (1) пленарно на предавањима и (2) у мањим групама на инструктивним и методичким вежбама у вежбаоници. Уобичајено је да се група састоји од 20 до 25 студената. Реализује се током VII и VIII семестра студија. Предавања из методика II одржавају се понедељком или петком, по важећем распореду.

  Координатор праксе и вежбаоница са Факултета утврђује почетак методичких вежби који је исти за све методике II.

  Методичке вежбе у вртићима вежбаоницама реализују се уторком, средом и четвртком. Оне обухватају активности које држе односно посматрају студенти као и анализу и евалуацију одржаних активности. Рад у вртићу вежбаоници прати и координира предметни наставник/сарадник. Студенти су у обавези да за реализацију методичких вежби у вртићима вежбаоницама имају важећу санитарну књижицу.

  Семестрални циклус вежби у једној студентској групи из одређеног предмета реализује се кроз четири наставна дана и четири двочаса инструктивних вежби пред сваки наставни дан у вртићу.

  Студент је у обавези да присуствује на шест часова инструктивних вежби у свакој седмици која претходи седмицама у којима реализује испитну активност или посматра активности својих колега. Инструктивне вежбе се одржавају у мањим групама и подразумевају да студенти: (1) донесу припреме за задате активности, (2) изнесу проблеме и недоумице у вези са њима, (3) добију од наставника и колега из групе предлоге и сугестије за побољшање методичког материјала, (4) добију смернице за самостално држање активности у вртићу вежбаоници, (5) као и упутства за праћење и евалуацију активности колега из групе. Инструктивне вежбе претходе методичким вежбама у вежбаоници и одржавају се према утврђеном распореду.

  Методичке вежбе у вртићима вежбаоницама реализују се уторком, средом и четвртком. Методичке вежбе трају осам недеља. Један наставни дан у вртићу траје 6 часова. У оквиру методичких вежби у вежбаоници, студенти (1) самостално изводе активности, (2) посматрају активности својих колега из групе, (3) заједно са наставником износе детаљну, теоријски утемељену анализу одржаних активности, са

практичним предлозима за њихово побољшање, (4) воде стручну белешку о томе. Рад у вртићу вежбаоници води, прати и координира предметни наставник/сарадник. У другом семестралном циклусу вежби очекује се већа самосталност студента у припремању и извођењу активности.

У току школске године студент је дужан да одржи две испитне активности, које се оцењују. Уколико не положи прву испитну активност, може је поновити у истом семестру. Уколико не положи другу испитну активност из једне од шест методика II (а положи осталих пет), студенту који је стекао услов за полагање часова из свих шест методика II се, изузетно, пружа могућност да у допунској недељи (9. недеља вежбаонице) поново полаже ту активност. У осталим случајевима, студент поново полаже другу испитну активност у недељама након завршетка циклуса вежбаоница из тих методика II.

- **Одабир вртића вежбаоница.** Вртићи вежбаонице припадају предшколским установама са територије града Београда. Пре почетка методичких вежби, наставници који изводе наставу из методика II на састанку Колегијума методичара именују вртиће вежбаонице за сваку од методика. Факултет са одабраним вртићем вежбаоницом утврђује међусобна права, обавезе и одговорности страна поводом успостављања трајне сарадње.
- **Обавезе студената**. На почетку VII и VIII семестра студенти пријављују методичке вежбе код координатора праксе и вежбаоница са Факултета у за то предвиђеном року. Имају право да пријаве методичке вежбе само из оних методика II за које су стекли услов. Предавања, инструктивне вежбе и методичке вежбе су обавезне за све студенте. Студенти су у обавези да поседују важеће санитарне књижице током трајања методичких вежби у вежбаоници. Уколико је из било којих разлога спречен да похађа наставу студент је у обавези да обавести предметног наставника/сарадника и васпитача ментора. У случају објективне спречености, студенту се обезебеђује нови термин за држање активности. Без обзира на одлагање првобитног термина држања испитне активности, остаје обавеза слања писане припреме за ту активност.
- **Улога координатора праксе и вежбаоница са Факултета.** Координатор праксе и вежбаоница са Факултета утврђује календар рада и обавеза студената, наставника и сарадника за реализацију методичких вежби у вртићима вежбаоницама, организује распоред студената за држање испитних активности у вртићима вежбаоницама у току оба семестра и обезбеђује комуникацију између Факултета и вежбаоница. Врши припрему студената за реализацију методичких вежби у вртићима вежбаоницама, у складу са правилима вртића (поштовање Кодекса понашања и облачења, хигијенског минимума, обавезне санитарне књижице и др.). Успоставља сарадњу са директорима, васпитачима и координаторима вртића вежбаоница. Посећује вртиће у циљу стварања обостране добре комуникације и сарадничких односа са њиховим управама и запосленима и води евиденцију о васпитачима менторима. Пре почетка методичких вежби у оба семестра у обавези је да контактира вртић вежбаоницу и информише је о величини групе студената која ће долазити у одређеним недељама.
- **Обавезе координатора вртића.** Координатор вежбаонице је васпитач чија је улога да буде веза између предметних наставника/сарадника са Факултета и васпитача ментора у вртићу. Координатор вртића и предметни наставник/сарадник из одређене методике II заједнички бирају васпитаче менторе који ће координирати рад студената и

наставника Факултета. Координатор обезебеђује услове за успешну релаизацију вежби (простор и опрему).

- **Обавезе васпитача ментора.** Васпитач ментор прима студента који ће код њега држати активност и упућује га у специфичности своје групе. О држању конкретне активности (методама, организацији, циљевима и сл.) студент се у потпуности договара са предметним наставником/сарадником одређене методике II на инструктивним вежбама.

МЕТОДИЧКА ПРАКСА II
(студијски програм за образовање учитеља)

за студенте уписане/реуписане шк. 2022/23. године и касније

Опште информације

- **Број кредита према ECTS.** Методичка пракса II носи 4 ЕСПБ.
- **Услов за похађање.** Студент може да пријави Методичку праксу II уколико је по Режиму студија стекао услов за то – положених свих шест методика II.
- **Трајање и време реализације праксе.** Методичка пракса II реализује се на четвртој години студија, и то у једном од следећа четири термина: мај и септембар, односно, новембар и март. Пракса траје пет недеља. Прва недеља подразумева припрему студената и упознавање са директорима, координаторима у школи, као и учитељима менторима. Методичка пракса II у преостале четири недеље састоји се из самосталног осмишљавања, планирања, организовања и извођења образовно-васпитног рада од стране студената, а који произилази из циљева и садржаја наставних предметима у млађим разредима основне школе, уз обавезни надзор учитеља ментора одељења у којем студент реализује праксу.
- **Одабир школа у којима се пракса реализује.** Методичка пракса II реализује се на територији града Београда у основним школама са којима Факултет успостави сарадњу. Приликом пријављивања, координатор пракси и вежбаоница са Факултета, у договору са студентима, распоређује студенте по школама (пропорционално броју расположивих школа). Сваки студент од координатора добија писмо којим се упућује на реализацију Методичке праксе II у одређену школу. Студенте на пракси обилазе наставници/сарадници Факултета, који воде евиденцију о њиховом присуству, начину рада и свеукупном опхођењу према задацима. Такође, кроз разговоре са учитељима менторима, наставници/сарадници детаљније се упознају са радом студената. Потребно је да студент све време обављања праксе буде у једном одељењу, код истог учитеља ментора.
- **Вредновање реализоване праксе.** Након завршетка реализације праксе у основној школи, студент предаје појединачне дневнике праксе (из свих шест методика II), са фотокопијом (или скенираном верзијом) потврде из школе, предметним наставницима/сарадницима. **Студент је у обавези да дневнике праксе из свих методика II преда непосредно након завршетка реализације Праксе, у термину (дану) одређеном за њихову предају**[7]. Након тога, према унапред утврђеном распореду, може приступити појединачним испитима из праксе сваке од методика II. У *Записник о методичкој пракси II,* који студент доноси сваком предметном наставнику на дан испита, предметни наставник даје бодове за свој предмет.

[7] Изузетак се може направити у случају објективне спречености да се у предвиђено време предају дневници праксе, приликом чега је студент у обавези да благовремено обавести координатора праксе и то поткрепи одговарајућом лекарском или другом адекватном документацијом.

Студент може приступити полагању завршног испита из Методичке праксе II када на основу дневника праксе и осталих захтева методика II оствари најмање 6 бодова из сваке од методика II, да у оквиру *Формулара за стручно мишљење учитеља ментора о раду студента* са два дела која се бодују оствари најмање по 2 бода са сваког, и да на основу *Извештаја наставника/сарадника о раду студента* оствари најмање 16 бодова. Коначна оцена формира се сабирањем бодова остварених на основу: 1) дневника праксе и осталих захтева методика II (по највише 10 бодова по методици II, укупно највише 60 бодова), 2) стручног мишљења учитеља/васпитача ментора (највише 10 бодова) и 3) извештаја наставника/сарадника о праћењу рада студента (највише 30 бодова). Коначну оцену даје Руководилац Колегијума методичара (односно координатор праксе са Факултета у наставним одељењима у Вршцу и Новом Пазару) на завршном испиту из Методичке праксе II (оцена се уписује у Записнику за Методичку праксу II, испитном Записнику, испитној пријави и индексу).

Такође, студент је у обавези да на завршни испит из Методичке праксе II донесе оригинал потврде из школе у којој је реализовао праксу.

Студент који не испуни неку од наведне три ставке у вредновању понавља праксу у целости у неком наредном термину.

Изузетак од наведеног могућ је у случају дневника праксе, уколико предметни наставник процени да је реч о мањим корекцијама дневника, односно о недостацима који нису значајније утицали на квалитет реализације праксе у школи. Тада се дорада дневника праксе врши у оквиру тог истог испитног рока (у договору са предметним наставником). Такође, уколико студент није задовољан добијеним прелазним бројем бодова (6–10) из одређене методике II у оквиру Праксе, исту може пробати да „поправи“ у неком од наредних испитних рокова (о начину „поправљања“ у договору са предметним наставником те методике II).

Током трајања праксе није дозвољено користити плагиране припреме и/или материјале. Предметни наставник сваке од методика II упознаје студенте пре почетка праксе да ли је и на које начине могуће користити доступне материјале из различитих извора у оквиру тих предмета.

Док борави у основној школи током трајања Праксе, студент реализује задатке и захтеве методика II. Сматра се да захтеви нису испуњени уколико студент неоправдано изостаје – није дошао у школу и није се благовремено јавио учитељу ментору и наставнику/сараднику који га обилази, и не планира самостално наставне часове у школи и не поседује адекватне писане припреме и материјале за рад. Такође, уколико студент у току реализације праксе не показује задовољавајући степен самосталног планирања и реализовања образовно-васпитног рада, комуникације са ученицима и колективом, професионалног односа према раду и обавезама, пракса може бити и прекинута. У сваком од наведених случајева, студент се пријављује за поновну реализацију праксе у целости у неком од наредних термина.

Испит из Методичке праксе II пријављује се електронским путем, преко е-система, у редовним испитним роковима, као и сви други испити.

Скала оцена:

- од 91 до 100 бодова – оцена 10;

- од 81 до 90 бодова – оцена 9;
- од 71 до 80 бодова – оцена 8;
- од 61 до 70 бодова – оцена 7;
- од 55 до 60 бодова – оцена 6;
- испод 55 бодова – оцена 5 (није положио).

Конкретни задаци за студенте[8]

Након распоређивања, студенти су у обавези да се на почетку прве (припремне) недеље јаве директорима и координаторима школа у које су распоређени, и однесу потребну документацију (индекс, оверено писмо за праксу). Студентима ће тада бити додељен разред и одељење, учитељ ментор, као и оперативни план. По одласку у школу студенти су обавезни да електронским путем наставнику/сараднику који ће пратити њихов рад (о чему се информишу код координатора са Факултета) доставе следеће податке: назив школе, разред и одељење у ком реализују праксу, имена учитеља ментора, распоред часова и смену у којој се одвија пракса. ***Методичка пракса II*** **подразумева да студенти самостално планирају, организују, реализују, евалуирају и самоевалуирају свеукупни образовно-васпитни рад. Током трајања Праксе, неопходно је да студенти поседују самостално написане припреме, за све наставне часове које реализују. Дозвољено је да те припреме могу бити у форми скица припреме, али са свим неопходним елементима за успешну реализацију часа (методички подаци, циљ, задаци/исходи часа, структура часа са временском артикулацијом, опис тока часа, материјали за рад ученика)**. Након реализоване праксе, учитељ ментор своје стручно мишљење о активностима студента током праксе доставља координатору праксе или наставнику/сараднику Факултета који обилази студента, а потврду о реализованој пракси (са печатом школе и потписом директора) преузима студент. Студенти су дужни да, након реализације Методичке праксе II, при предаји дневника праксе за сваку методику II приложе и фотокопију (или скениране верзије) потврда са праксе. Оригинална потврда прилаже се за завршни испит из Методичке праксе II..

- **Методика наставе српског језика и књижевности II**
  - Самостална реализација свих наставних часова из Српског језика у одабраном одељењу. За сваки час неопходно је осмислити и написати целовите припреме за часове у трајању од 45 минута. У напомени сваке припреме треба назначити који сегменти часова нису плански реализовани уколико буде скраћеног трајања часова. Припреме из Српског језика студенти прилажу у обједињеном дневнику методичке праксе. У дневнику је неопходно приложити и: копију потврде о реализованој пракси, копију једне или неколико ученичких свезака за време реализовања часова на пракси и месечни план за Српски језик потписан од стране учитеља ментора. Очекује се примена различитих облика рада и модела наставних часова, коришћење разноврсних средстава и увођење иновација. Свако одступање од плана

[8] Задаци су подложни променама у зависности од термина Праксе (студенти ће о томе благовремно бити обавештени).

студент ће забележити. Студент је у обавези да учествује у свим активностима током наставе у сарадњи са учитељем ментором (нпр. прегледање писмених задатака, посета библиотеци, сусрет са писцем, одлазак у позориште и сл.), што у припремама треба да буде планирано и видљиво. Детаљнија упутства за реализацију праксе на предмету студенти добијају на консултацијама.

- Дневник методичке праксе треба именовати на следећи начин: име_презиме_мнсјк2.

➢ **Методика наставе математике II**

- Самостална реализација свих наставних часова из Математике у додељеном одељењу. За сваки час неопходно је самостално осмислити и написати припреме.
  Уз припреме из Математике студенти прилажу 1) приказ и опис бар једног наставног средства за час обраде коришћеног за време трајања методичке праксе, 2) бар једне математичке игре спроведене у истом периоду – фотографисати оба. Уколико пракса има мање од 19 наставних часова потребно је и 3) анализирати оперативни план за месец у коме се реализује пракса са аспекта структуре математичког знања.

Студенти су у обавези да погледају детаљна упутства на веб-адреси: https://sites.google.com/site/vezbaonicamnm2/metodicka-praksa-2-profesionalna-praksa

➢ **Методика наставе природе и друштва II**

- Дневник Методичке праксе II треба да садржи осам писаних припрема за реализоване часове из Света око нас/Природе и друштва у додељеном одељењу. Изузетак је септембарски термин праксе када дневник треба да садржи такође осам писаних припрема, од којих су две у виду извештаја о реализованим активностима у припремној недељи.
- У дневнику студент прилаже и скенирани, потписани оперативни месечни план учитеља ментора. Дневник се предаје у електронском облику у једном **Word документу**. Све остале детаљне информације (о самим припремама, предаји дневника, шта уколико је студент, због објективних околности, спречен да реализује час...) студенти могу пронаћи на google диску ком приступају путем линка: https://docs.google.com/document/d/1c0WXWtT3ufUKuKZm0wzrLGf7W19zQyrEsJr_5kcPX7c/edit?usp=sharing .

➢ **Методика наставе ликовне културе II**

- Потребно је осмислити и реализовати онолико часова колико је предвиђено актуелним планом у школи током трајања МП2. Уместо целовитих припрема за одржане часове за сваки од њих потребно је написати извештај који садржи следеће:

I Опште и методичке податке (у којима се поред личних података виде: тема, техника, задатак, извори за подстицање стваралаштва, циљ и исходи према наставном програму),

II Фотографије са часова на којима се виде и процес рада и дечји радови (минимум 6) и

III Писани коментар о сопственом часу (упоредити планирано и очекивано са оним што се заиста десило у реалној ситуацији; како је реаговао студент, а како ученици;

који су се проблеми или занимљиве ситуације догодиле и сл.). Не очекује се да студент у писаном коментару препричава часове, већ да покаже способност да критички сагледа и анализира сопствене поступке, попут *рефлексивног практичара*.

Појединачна документа треба спојити и предати као један Word документ, насловљен као **prezime_ime_mnlk2**.

ИЗВЕШТАЈ: МЕТОДИКА НАСТАВЕ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ – МЕТОДИЧКА ПРАКСА 2

ОПШТИ ПОДАЦИ
Име и презиме:
Разред:
Школа:
I МЕТОДИЧКИ ПОДАЦИ
Тема часа:
Ликовна техника:
Задатак за ученике:
Коришћени извори за подстицање стваралаштва:
Циљ часа:
Исходи из наставног програма:
II ФОТОГРАФИЈЕ СА ЧАСА (минимум 6)

III РЕФЛЕКСИЈА

- **Методика наставе музичке културе II**

Планирање и реализација часова у оквиру *Методичке праксе 2* обухвата:

1. Писање *Дневника праксе.* Студенти добијају образац и детаљна појашњења на предавањима. Часове креирати на основу научних захтева *Методике наставе музичке културе.*
2. План за реализацију методичке праксе. Садржи месечни оперативни план за четири наставне јединице које студент самостално реализује са ученицима. Полазиште за планирање се разликује у односу на узраст и искуство ученика, одабрани тип часа, методе рада, као и избор садржаја за час у односу на задату музичку проблематику.
3. Копију оперативног плана часова учитеља за месец у коме се реализује пракса. Уколико школа користи уџбенике различитих издавача у договору са учитељем направити свој редослед наставних јединица и ако се процени да би ученици напредовали ефикасније. Ово је нарочито важно за ученике трећег и четвртог разреда у ситуацији када нису музички описмењени, а потребно је помоћи да се уведу у елементарну музичку писменост (тзв. сналажење у нотном запису). Уколико има измена у наставним јединицама у току праксе, из неких оправданих

разлога, то треба навести у напомени и приложити уз *Дневник праксе*. Песма се може заменити у договору са учитељем уколико третира исту музичку проблематику.

4. Припреме се пишу у истој форми као и за испитни час. Није дозвољено користити предлоге припрема других издавача, уз уџбенике као готове обрасце за могући ток часа.
5. Инструмент. При обради песама студент мора користити хармонски инструмент. (клавир или хармоника).
6. Евалуација часа. Уз сваку припрему обавезно приложити самоевалуацију часа у виду рефлексије сопственог рада и рада ученика.
7. Уколико у школи постоји могућност да се студент укључи у рад и припрему одељења за учешће на приредби, посету концерту, позоришној представи или неком другом виду ваннаставних активности која садржи и музичке активности деце, то такође треба доставити у Дневнику праксе.
8. На часовима је неопходно користити уџбенике музичке културе које користе ученици, као и уџбенике које студенти користе на факултету. На часовима се мора активно свирати и певати са ученицима, па је у том смислу неопходно набавити инструмент на сваком часу, као и аудио записе уз уџбеник. Уколико школа не поседује дечје музичке инструменте направити алтернативне на часовима ликовне културе, у договору са учитељем и родитељима.

- **Методика наставе физичког васпитања II**
  - На основу наставног плана и програма урадити 10 припрема (пишу се у Практикуму) и коментар на то да ли су часови реализовани или нису реализовани; у Практикуму попунити табеле на основу извршених мерења – „Процена морфолошких карактеристика ученика“ и „Процена моторичких способности ученика“; попунити табелу „Евиденциона листа материјално-техничких и дидактичко-методичких услова школе“; попунити „Извештај студента“ и „Извештај ментора“.

МЕТОДИЧКА ПРАКСА II
(студијски програм за образовање учитеља)

за студенте уписане ПРЕ шк. 2022/23. године и касније

Опште информације

- **Број кредита према ECTS.** Методичка пракса II носи 7 ЕСПБ.
- **Услов за похађање.** Студент може да пријави Методичку праксу II уколико је по Режиму студија стекао услов за то – положених свих шест методика II.
- **Трајање и време реализације праксе.** Методичка пракса II реализује се на четвртој години студија, и то у једном од следећа четири термина: мај и септембар, односно, новембар и март. Пракса траје пет недеља. Прва недеља подразумева припрему студената и упознавање са директорима, координаторима у школи, као и учитељима менторима. Методичка пракса II у преостале четири недеље састоји се из самосталног осмишљавања, планирања, организовања и извођења образовно-васпитног рада од стране студената, а који произилази из циљева и садржаја наставних предметима у млађим разредима основне школе, уз обавезни надзор учитеља ментора одељења у којем студент реализује праксу.
- **Одабир школа у којима се пракса реализује.** Методичка пракса II реализује се на територији града Београда у основним школама са којима Факултет успостави сарадњу. Приликом пријављивања, координатор пракси и вежбаоница са Факултета, у договору са студентима, распоређује студенте по школама (пропорционално броју расположивих школа). Сваки студент од координатора добија писмо којим се упућује на реализацију Методичке праксе II у одређену школу. Студенте на пракси обилазе наставници/сарадници Факултета, који воде евиденцију о њиховом присуству, начину рада и свеукупном опхођењу према задацима. Такође, кроз разговоре са учитељима менторима, наставници/сарадници детаљније се упознају са радом студената. Потребно је да студент све време обављања праксе буде у једном одељењу, код истог учитеља ментора.
- **Вредновање реализоване праксе.** Након завршетка реализације праксе у основној школи, студент пријављује испит из *Методичке праксе II* у Студентској служби и преузима *Записник о методичкој пракси II*. Појединачне дневнике праксе (из свих шест методика II) студенти, са фотокопијама (или скенираним верзијама) потврде из школе, предају предметним наставницима/сарадницима у унапред утврђеним терминима. **Студент је у обавези да дневнике праксе из свих методика II преда непосредно након завршетка реализације Праксе, у термину (дану) одређеном за њихову предају**[9]. Након тога, према унапред утврђеном распореду, може приступити појединачним испитима из праксе сваке од методика II. У *Записнику о методичкој пракси II* који студент доноси сваком предметном наставнику на дан испита,

[9] Изузетак се може направити у случају објективне спречености да се у предвиђено време предају дневници праксе, приликом чега је студент у обавези да благовремено обавести координатора праксе и то поткрепи одговарајућом лекарском или другом адекватном документацијом.

предметни наставник својим потписом потврђује да је пракса успешно реализована. **Када студент добије потписе предметних наставника из свих методика II, приступа полагању завршног испита из *Методичке праксе II* код Руководиоца Колегијума методичара**. Студент је у обавези да на испит донесе оригинал потврде из школе и *Записник о Методичкој пракси II* којим се потврђује да је студент реализовао праксу из свих методика II. На испиту, руководилац Колегијума својим потписом у *Записнику*, пријави и индексу потврђује да је *Методичка пракса II* успешно реализована.

Студент који не испуни захтеве током реализације праксе понавља праксу у целости у неком наредном термину. Захтеви нису испуњени уколико студент: 1. неоправдано изостаје – није дошао у школу и није се благовремено јавио учитељу ментору и наставнику/сарадник који га обилази; 2. не планира самостално наставне часове у школи и не поседује адекватне писане припреме и материјале за рад; 3. добије негативно мишљење учитеља ментора и/или негативно мишљење наставника/сарадника који га обилази. Такође, уколико студент у току реализације праксе не показује задовољавајући степен самосталног планирања и реализовања образовно-васпитног рада, комуникације са ученицима и колективом, професионалног односа према раду и обавезама, пракса може бити и прекинута. У том случају студент се пријављује за поновну реализацију у неком од наредних термина.

Студент чији дневници праксе (један или више њих) не задовољавају тражену норму у оквиру одређених методика II, понавља целокупну реализацију праксе у неком од наредних термина праксе. Изузетак од наведеног могућ је уколико предметни наставник процени да је реч о мањим корекцијама дневника праксе, односно о недостацима који нису значајније утицали на квалитет реализације праксе у школи. Тада се дорада дневника праксе врши у оквиру тог истог испитног рока.

Током трајања праксе није дозвољено користити плагиране припреме и/или материјале. Предметни наставник сваке од методика II упознаје студенте пре почетка праксе да ли је и на које начине могуће користити доступне материјале из различитих извора у оквиру тих предмета.

Конкретни задаци за студенте[10]

Након распоређивања, студенти су у обавези да се на почетку прве (припремне) недеље јаве директорима и координаторима школа у које су распоређени, и однесу потребну документацију (индекс, оверено писмо за праксу). Студентима ће тада бити додељен разред и одељење, учитељ ментор, као и оперативни план. По одласку у школу студенти су обавезни да електронским путем наставнику/сараднику који ће пратити њихов рад (о чему се информишу код координатора са Факултета) доставе следеће податке: назив школе, разред и одељење у ком реализују праксу, имена учитеља ментора, распоред часова и смену у којој се одвија пракса. ***Методичка пракса II*** **подразумева да студенти самостално планирају, организују, реализују, евалуирају и самоевалуирају свеукупни образовно-васпитни рад. Током трајања Праксе, неопходно је да студенти**

[10] Задаци су подложни променама у зависности од термина Праксе (студенти ће о томе благовремно бити обавештени).

поседују самостално написане припреме, за све наставне часове које реализују. Дозвољено је да те припреме могу бити у форми скица припреме, али са свим неопходним елементима за успешну реализацију часа (методички подаци, циљ, задаци/исходи часа, структура часа са временском артикулацијом, опис тока часа, материјали за рад ученика). Након реализоване праксе, учитељ ментор своје стручно мишљење о активностима студента током праксе доставља координатору праксе или наставнику/сараднику Факултета који обилази студента, а потврду о реализованој пракси (са печатом школе и потписом директора) преузима студент. Студенти су дужни да, након реализације Методичке праксе II, при предаји дневника праксе за сваку методику II приложе и фотокопију (или скениране верзије) потврда са праксе. Оригинална потврда прилаже се за завршни испит из Методичке праксе II..

- **Методика наставе српског језика и књижевности II**
  - Самостална реализација свих наставних часова из Српског језика у одабраном одељењу. За сваки час неопходно је осмислити и написати целовите припреме за часове у трајању од 45 минута. У напомени сваке припреме треба назначити који сегменти часова нису плански реализовани уколико буде скраћеног трајања часова. Припреме из Српског језика студенти прилажу у обједињеном дневнику методичке праксе. У дневнику је неопходно приложити и: копију потврде о реализованој пракси, копију једне или неколико ученичких свезака за време реализовања часова на пракси и месечни план за Српски језик потписан од стране учитеља ментора. Очекује се примена различитих облика рада и модела наставних часова, коришћење разноврсних средстава и увођење иновација. Свако одступање од плана студент ће забележити. Студент је у обавези да учествује у свим активностима током наставе у сарадњи са учитељем ментором (нпр. прегледање писмених задатака, посета библиотеци, сусрет са писцем, одлазак у позориште и сл.), што у припремама треба да буде планирано и видљиво. Детаљнија упутства за реализацију праксе на предмету студенти добијају на консултацијама.
  - Дневник методичке праксе треба именовати на следећи начин: име_презиме_мнсјк2.

- **Методика наставе математике II**
  - Самостална реализација свих наставних часова из Математике у додељеном одељењу. За сваки час неопходно је самостално осмислити и написати припреме.
    Уз припреме из Математике студенти прилажу 1) приказ и опис бар једног наставног средства за час обраде коришћеног за време трајања методичке праксе, 2) бар једне математичке игре спроведене у истом периоду – фотографисати оба. Уколико пракса има мање од 19 наставних часова потребно је и 3) анализирати оперативни план за месец у коме се реализује пракса са аспекта структуре математичког знања.

Студенти су у обавези да погледају детаљна упутства на веб-адреси: https://sites.google.com/site/vezbaonicamnm2/metodicka-praksa-2-profesionalna-praksa

- **Методика наставе природе и друштва II**
  - Дневник Методичке праксе II треба да садржи осам писаних припрема за реализоване часове из Света око нас/Природе и друштва у додељеном одељењу.

Изузетак је септембарски термин праксе када дневник треба да садржи такође осам писаних припрема, од којих су две у виду извештаја о реализованим активностима у припремној недељи.

- У дневнику студент прилаже и скенирани, потписани оперативни месечни план учитеља ментора. Дневник се предаје у електронском облику у једном **Word документу**. Све остале детаљне информације (о самим припремама, предаји дневника, шта уколико је студент, због објективних околности, спречен да реализује час...) студенти могу пронаћи на google диску ком приступају путем линка: https://docs.google.com/document/d/1c0WXWtT3ufUKuKZm0wzrLGf7W19zQyrEsJr_5kcPX7c/edit?usp=sharing .

➢ **Методика наставе ликовне културе II**

- Потребно је осмислити и реализовати онолико часова колико је предвиђено актуелним планом у школи током трајања МП2. Уместо целовитих припрема за одржане часове за сваки од њих потребно је написати извештај који садржи следеће:

I Опште и методичке податке (у којима се поред личних података виде: тема, техника, задатак, извори за подстицање стваралаштва, циљ и исходи према наставном програму),

II Фотографије са часова на којима се виде и процес рада и дечји радови (минимум 6) и

III Писани коментар о сопственом часу (упоредити планирано и очекивано са оним што се заиста десило у реалној ситуацији; како је реаговао студент, а како ученици; који су се проблеми или занимљиве ситуације догодиле и сл.). Не очекује се да студент у писаном коментару препричава часове, већ да покаже способност да критички сагледа и анализира сопствене поступке, попут *рефлексивног практичара*.

Појединачна документа треба спојити и предати као један Word документ, насловљен као **prezime_ime_mnlk2**.

ИЗВЕШТАЈ: МЕТОДИКА НАСТАВЕ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ – МЕТОДИЧКА ПРАКСА 2

ОПШТИ ПОДАЦИ
Име и презиме:
Разред:
Школа:
I МЕТОДИЧКИ ПОДАЦИ
Тема часа:
Ликовна техника:
Задатак за ученике:
Коришћени извори за подстицање стваралаштва:
Циљ часа:
Исходи из наставног програма:

II ФОТОГРАФИЈЕ СА ЧАСА (минимум 6)

III РЕФЛЕКСИЈА

- **Методика наставе музичке културе II**

Планирање и реализација часова у оквиру *Методичке праксе 2* обухвата:

9. Писање *Дневника праксе.* Студенти добијају образац и детаљна појашњења на предавањима. Часове креирати на основу научних захтева *Методике наставе музичке културе.*
10. План за реализацију методичке праксе. Садржи месечни оперативни план за четири наставне јединице које студент самостално реализује са ученицима. Полазиште за планирање се разликује у односу на узраст и искуство ученика, одабрани тип часа, методе рада, као и избор садржаја за час у односу на задату музичку проблематику.
11. Копију оперативног плана часова учитеља за месец у коме се реализује пракса. Уколико школа користи уџбенике различитих издавача у договору са учитељем направити свој редослед наставних јединица и ако се процени да би ученици напредовали ефикасније. Ово је нарочито важно за ученике трећег и четвртог разреда у ситуацији када нису музички описмењени, а потребно је помоћи да се уведу у елементарну музичку писменост (тзв. сналажење у нотном запису). Уколико има измена у наставним јединицама у току праксе, из неких оправданих разлога, то треба навести у напомени и приложити уз *Дневник праксе*. Песма се може заменити у договору са учитељем уколико третира исту музичку проблематику.
12. Припреме се пишу у истој форми као и за испитни час. Није дозвољено користити предлоге припрема других издавача, уз уџбенике као готове обрасце за могући ток часа.
13. Инструмент. При обради песама студент мора користити хармонски инструмент. (клавир или хармоника).
14. Евалуација часа. Уз сваку припрему обавезно приложити самоевалуацију часа у виду рефлексије сопственог рада и рада ученика.
15. Уколико у школи постоји могућност да се студент укључи у рад и припрему одељења за учешће на приредби, посету концерту, позоришној представи или неком другом виду ваннаставних активности која садржи и музичке активности деце, то такође треба доставити у Дневнику праксе.
16. На часовима је неопходно користити уџбенике музичке културе које користе ученици, као и уџбенике које студенти користе на факултету. На часовима се мора активно свирати и певати са ученицима, па је у том смислу неопходно набавити инструмент на сваком часу, као и аудио записе уз уџбеник. Уколико школа не

поседује дечје музичке инструменте направити алтернативне на часовима ликовне културе, у договору са учитељем и родитељима.

- **Методика наставе физичког васпитања II**
  - На основу наставног плана и програма урадити 10 припрема (пишу се у Практикуму) и коментар на то да ли су часови реализовани или нису реализовани; у Практикуму попунити табеле на основу извршених мерења – „Процена морфолошких карактеристика ученика“ и „Процена моторичких способности ученика“; попунити табелу „Евиденциона листа материјално-техничких и дидактичко-методичких услова школе“; попунити „Извештај студента“ и „Извештај ментора“.

МЕТОДИЧКА ПРАКСА II
(студијски програм за образовање васпитача)

за студенте уписане/реуписане шк. 2022/23. године и касније

Опште информације

- **Број кредита према ECTS.** Методичка пракса II носи 6 ЕСПБ.
- **Услов за похађање.** Студент може да пријави Методичку праксу II уколико је по Режиму студија стекао услов за то – положених свих шест методика II.
- **Трајање и време реализације праксе.** Методичка пракса II реализује се на четвртој години студија, и то у једном од следећа четири термина: мај и септембар, односно новембар, март. Пракса траје пет недеља. Прва недеља подразумева припрему студената и упознавање са директорима, координаторима у вртићу, као и васпитачима менторима. У преостале четири недеље пракса се састоји из самосталног осмишљавања, планирања, организовања и извођења васпитно-образовног рада од стране студената, а који произилази из садржаја и циљева васпитно-образовних активности у вртићима, уз обавезни надзор васпитача ментора групе у којој студент реализује праксу. Студенти су у обавези да за реализацију Методичке праксе II имају важећу санитарну књижицу.
- **Одабир вртића у којима се пракса реализује.** Методичка пракса II реализује се на територији града Београда, у предшколским установама са којима Факултет успостави сарадњу. На пријави, координатор пракси и вежбаоница са Факултета, у договору са студентима, распоређује студенте по предшколским установама/вртићима (пропорционално броју расположивих вртића). Сваки студент од координатора добија писмо којим се упућује на реализацију Методичке праксе II у одређену предшколску установу/вртић. Студенте на пракси обилазе наставници/сарадници Факултета, који воде евиденцију о њиховој присутности, начину рада и свеукупном опхођењу према задацима. Такође, кроз разговоре са васпитачима менторима, наставници/сарадници детаљније се упознају са радом студената. Потребно је да студент све време обављања праксе буде у једној групи, код истог васпитача ментора.

Вредновање реализоване праксе. Након завршетка реализације праксе у вртићу студент заједнички дневник праксе (за свих шест методика II), са фотокопијама (или скенираним верзијама) потврде из предшколске установе, предају предметним наставницима у унапред утврђеним терминима. Задаци из свих шест појединачних методика II морају бити интегрисани у једну целину у заједничком Дневнику праксе и морају бити писани према унапред датим упутствима. **Студент је у обавези да Дневник праксе преда свим наставницима методика II у испитном року непосредно након завршетка реализације Праксе, у термину (дану) одређеном за**

њихову предају[11]. Након тога, према унапред утврђеном распореду, може приступити појединачним испитима из праксе сваке од методика II. У записнику који студент доноси сваком предметном наставнику на дан испита, предметни наставник даје бодове за свој предмет.

Студент може приступити полагању завршног испита из Методичке праксе II када на основу дневника праксе и осталих захтева методика II оствари најмање 6 бодова из сваке од методика II, да у оквиру *Формулара за стручно мишљење васпитача ментора о раду студента* са два дела која се бодују оствари најмање по 2 бода са сваког, и да на основу *Извештаја наставника/сарадника о раду студента* оствари најмање 16 бодова. Коначна оцена формира се сабирањем бодова остварених на основу: 1) дневника праксе и осталих захтева методика II (по највише 10 бодова по методици II, укупно највише 60 бодова), 2) стручног мишљења васпитача ментора (највише 10 бодова) и 3) извештаја наставника/сарадника о праћењу рада студента (највише 30 бодова). Коначну оцену даје Руководилац Колегијума методичара (односно координатор праксе са Факултета у наставном одељењу у Новом Пазару) на завршном испиту из Методичке праксе II (оцена се уписује у Записнику за Методичку праксу II, испитном Записнику, испитној пријави и индексу).

Такође, студент је у обавези да на завршни испит из Методичке праксе II донесе оригинал потврде из предшколске установе у којој је реализовао праксу.

Студент који не испуни неку од наведне три ставке у вредновању понавља праксу у целости у неком наредном термину.

Изузетак од наведеног могућ је у случају дневника праксе, уколико предметни наставник процени да је реч о мањим корекцијама дневника, односно о недостацима који нису значајније утицали на квалитет реализације праксе у вртићу. Тада се дорада дневника праксе врши у оквиру тог истог испитног рока (у договору са предметним наставником). Такође, уколико студент није задовољан добијеним прелазним бројем бодова (6–10) из одређене методике II у оквиру Праксе, исту може пробати да „поправи“ у неком од наредних испитних рокова (о начину „поправљања“ у договору са предметним наставником те методике II).

Током трајања праксе није дозвољено користити плагиране припреме и/или материјале. Предметни наставник сваке од методика II упознаје студенте пре почетка праксе да ли је и на које начине могуће користити доступне материјале из различитих извора у оквиру тих предмета.

Док борави у предшколској установи/вртићу током трајања Праксе, студент реализује задатке и захтеве методика II. Сматра се да захтеви нису испуњени уколико студент неоправдано изостаје – није дошао у вртић и није се благовремено јавио руководиоцу вртића, васпитачу ментору и наставнику/сараднику који га обилази, не развија пројекат у договору са васпитачима, не планира самостално активности у вртићу и не поседује адекватне писане припреме и материјале за рад. Такође, уколико студент у току реализације праксе не показује задовољавајући степен самосталног планирања и реализовања васпитно-образовног рада, комуникације са децом и колективом, професионалног односа према раду и обавезама, пракса може бити и

[11] Изузетак се може направити у случају објективне спречености да се у предвиђено време предају дневници праксе, приликом чега је студент у обавези да благовремено обавести координатора праксе и то поткрепи одговарајућом лекарском или другом адекватном документацијом.

прекинута. У сваком од наведених случајева студент се пријављује за поновну реализацију праксе у целости у неком од наредних термина.

Испит из Методичке праксе II пријављује се електронским путем, преко е-система, у редовним испитним роковима, као и сви други испити.

Скала оцена:
- од 91 до 100 бодова – оцена 10;
- од 81 до 90 бодова – оцена 9;
- од 71 до 80 бодова – оцена 8;
- од 61 до 70 бодова – оцена 7;
- од 55 до 60 бодова – оцена 6;
- испод 55 бодова – оцена 5 (није положио).

Конкретни задаци за студенте[12]

Након распоређивања студенти су у обавези да оду у предшколску установу и да се јаве директору ПУ и руководиоцу вртића који ће им доделити узрасну групу и васпитаче менторе. По одласку у предшколску установу студенти су обавезни да електронским путем наставнику/сараднику који ће пратити њихов рад (о чему се информишу код координатора са Факултета) доставе следеће податке: назив вртића, узрасну групу у којој реализују праксу, имена васпитача ментора и смену у којој се одвија пракса. Студент је у обавези да учествује у свим активностима које води он или његов васпитач ментор. Након реализоване праксе, васпитач ментор своје стручно мишљење о активностима студента током праксе доставља координатору праксе или наставнику/сараднику Факултета који обилази студента, а потврду о реализованој пракси (са печатом ПУ и потписом директора) преузима студент. Студенти су дужни да, након реализације Методичке праксе II, при предаји дневника праксе за сваку методику II приложе и фотокопију (или скениране верзије) потврда са праксе. Оригинална потврда прилаже се за завршни испит из Методичке праксе II.

- **Методика развоја говора II**
  - Студенти током праксе (1) осмишљавају избор јединица из области развоја говора, који при почетку праксе предају у виду плана реализације ситуација учења, (2) припремају и изводе ситуације учења из области језика, културе говора и књижевности, (3) ретроактивно, током рефлексија о развоју пројекта, осмишљавају фрагменте ситуација учења које су могле да се остваре у неком тренутку пројектног рада са децом или у слободној игри, (4) изводе истраживачки задатак. У почетним недељама праксе студенти добијају подршку на консултативном

[12] Задаци су подложни променама у зависности од термина Праксе (студенти ће о томе благовремено бити обавештени).

састанку. На испиту представљају, уз презентацију, моменте из тока теме/пројекта значајне за развој говора деце и усмено бране дневник на основу наставникових добијених коментара.

Прецизне задатке и ближе информације треба наћи на сајту предмета:
https://ufmrg2.blogspot.com/p/blog-page_16.html

- **Методика развоја почетних математичких појмова II**
  1. Самостално континуирано реализујте активности које доприносе развоју математичког мишљења. Опишите планиране и реализоване активности (истраживачке активности, планиране ситуације учења) које су биле у функцији развоја математичког мишљења. Планирање активности документује се на дневном нивоу (и ставља на увид сараднику са факултета који вас обилази током праксе). Извештај о реализованим активностима шаљите на недељном нивоу сарадницима на предмету. У извештају експлицитно наведите који математички садржаји су били у фокусу у току активности, на који начин су учествовала деца, на који начин сте ви учествоавали и усмеравали процес учења, како сте прилагодили окружење да омогућите реализацију активности (простор и материјали).
  2. Припремите тематски радни лист за индивидуални рад деце и реализујте рад на листу у васпитној групи и анализирајте дечје одговоре. Документујте реализацију рада на радном листу, прилагањем урађеног радног листа три детета са вашим критичким осврtом.
  3. Документујте реализацију свих активности у процесу развоја математичког мишљења и пратите резултате активности у периоду праксе. Одаберите једно дете из групе у циљу праћења индивидуалног учешћа и напретка и континуирано пратите и водите белешке о учешћу детета у активностима као и његов напредак у математичком мишљењу.
  4. Реализујте и критички се осврните на *истраживачки задатак* који ћете реализовати у оквиру ваше праксе. (Истраживачки задатак се формулише од стране наставника на предмету пред почетак праксе.)
  5. Континуирано водите дневник методичке праксе. Дневник треба да садржи сажете припреме за активности као и самоевалауцију одржаних активности.

Детаљнија упутства о планирању и реализацији активности, истраживачком задатку и вођењу дневника добићете од сарадника на предмету.

- **Методика упознавања околине II**
  - Осмишљавање три писане припреме са одговарајућим прилозима – одговарајућим материјалима који су били намењени деци. Прва припрема треба да се односи на кооперативне активности деце која су распоређена у хомогене групе (3 до 5 мањих група). Друга припрема треба да се односи на кооперативне активности деце која су распоређена у хетерогене групе (3 до 5 мањих група). Трећа припрема треба да садржи оригиналне листиће за индивидуални рад и није неопходан кооперативни приступ. Студенти теме бирају у договору са васпитачем ментором.
    Наведене три припреме треба приложити у форми концепта у оквиру заједничког дневника праксе. На крају сваке припреме, потребно је написати детаљну

самоевалуацију, као и даље могуће идеје везане за пројекат у оквиру кога су се реализовале три активности.

Сви захтеви уз детаљна упутства налазе се у фолдеру *Методичка пракса II* на линку: https://drive.google.com/drive/folders/1YuNKrQjZmZbzvPWapz8M5RNoBzG86wyP?usp=sharing

- **Методика ликовног васпитања II**
  - Детаљна упутства у вези са задацима и обавезама из Методике ликовног васпитања II у оквиру Методичке праксе II студенти могу пронаћи на веб-адреси https://drive.google.com/drive/u/4/folders/1R6KcJzY2Yo3_tuXdKk4dInl-TPsMxMfp

За све додатне информације у вези са праксом студенти се могу обратити Вери Вечански на имејл veravec@gmail.com или Андријани Гудурић на имејл andrijana.guduric@uf.edu.rs.

- **Методика физичког васпитања II**
  - Елаборат 1. Тематска област: Гимнастичка почетница за најмлађе. Основни задатак: Направити план и методичким корацима разрадити физичку активност из области елементарне гимнастике (модел припреме, узрасна група и тема по избору студента).
  - Елаборат 2. Тематска област: Атлетска почетница за најмлађе. Основни задатак: Направити план и методичким корацима разрадити физичку активност из области елементарне атлетике (модел припреме, узрасна група и тема по избору студента).
  - Елаборат 3. Тематска област: Мониторинг (организација, анализа и оцена стања физичког васпитања у предшколској установи). Основни задатак: Направити план и проверити стање физичког васпитања у установи у којој се реализује методичка пракса (у сарадњи са главним васпитачем и медицинском сестром).

    По завршетку методичке праксе II студенти прилажу наведене елаборате и коришћена средства. Потом написане елеборате усмено бране.

- **Методика музичког васпитања II**
  - Осмишљавање и реализација минимум три активности из области методике музичког васпитања. За активности је неопходно осмислити и написати припреме, као и написати детаљан аналитички осврт на њихов ток (не препричавање тока, већ процена исхода активности – остварености циљева и задатака, предлози за побољшање саме активности).
  - Снимак са детаљном анализом бар једне активности реализоване од стране васпитача. Ако васпитач не реализује активности из домена ове методике, реализовати још једну активност на исти начин као што је објашњено у претходној тези.
  - Међу реализованим и анализираним активностима морају бити присутна бар три различита типа активности (обрада песме, бројалице, игре, инструмента, композитора, слушања музике, звучне приче, итд.).

- Студенти треба да пошаљу своје задатке у оквиру једног имејла. Имејл треба насловити по следећем принципу: Методичка пракса 2 Име и презиме студента.

МЕТОДИЧКА ПРАКСА II
(студијски програм за образовање васпитача)

за студенте уписане ПРЕ шк. 2022/23. године и касније

Опште информације

- **Број кредита према ECTS.** Методичка пракса II носи 7 ЕСПБ.
- **Услов за похађање.** Студент може да пријави Методичку праксу II уколико је по Режиму студија стекао услов за то – положених свих шест методика II.
- **Трајање и време реализације праксе.** Методичка пракса II реализује се на четвртој години студија, и то у једном од следећа четири термина: мај и септембар, односно новембар, март. Пракса траје пет недеља. Прва недеља подразумева припрему студената и упознавање са директорима, координаторима у вртићу, као и васпитачима менторима. У преостале четири недеље пракса се састоји из самосталног осмишљавања, планирања, организовања и извођења васпитно-образовног рада од стране студената, а који произилази из садржаја и циљева васпитно-образовних активности у вртићима, уз обавезни надзор васпитача ментора групе у којој студент реализује праксу. Студенти су у обавези да за реализацију Методичке праксе II имају важећу санитарну књижицу.
- **Одабир вртића у којима се пракса реализује.** Методичка пракса II реализује се на територији града Београда, у предшколским установама са којима Факултет успостави сарадњу. На пријави, координатор пракси и вежбаоница са Факултета, у договору са студентима, распоређује студенте по предшколским установама/вртићима (пропорционално броју расположивих вртића). Сваки студент од координатора добија писмо којим се упућује на реализацију Методичке праксе II у одређену предшколску установу/вртић. Студенте на пракси обилазе наставници/сарадници Факултета, који воде евиденцију о њиховој присутности, начину рада и свеукупном опхођењу према задацима. Такође, кроз разговоре са васпитачима менторима, наставници/сарадници детаљније се упознају са радом студената. Потребно је да студент све време обављања праксе буде у једној групи, код истог васпитача ментора.
- **Вредновање реализоване праксе.** Након завршетка реализације праксе у вртићу студент пријављује испит из *Методичке праксе II* у Студентској служби и преузима *Записник о методичкој пракси II*. Заједнички дневник праксе (за свих шест методика II) студенти, са фотокопијама (или скенираним верзијама) потврде из предшколске установе, предају предметним наставницима у унапред утврђеним терминима. **Студент је у обавези да Дневник праксе преда свим наставницима методика II у испитном року непосредно након завршетка реализације Праксе, у термину (дану) одређеном за њихову предају**[13]. Након тога, према унапред утврђеном распореду, може приступити појединачним испитима из праксе сваке од методика II. У

[13] Изузетак се може направити у случају објективне спречености да се у предвиђено време предају дневници праксе, приликом чега је студент у обавези да благовремено обавести координатора праксе и то поткрепи одговарајућом лекарском или другом адекватном документацијом.

записнику који студент доноси сваком предметном наставнику на дан испита, предметни наставник својим потписом потврђује да је пракса успешно реализована. **Када студент добије потписе предметних наставника из свих методика II, приступа полагању завршног испита из *Методичке праксе II* код Руководиоца Колегијума методичара**. Студент је у обавези да на испит донесе оригинал потврде из предшколске установе и *Записник о Методичкој пракси II* којим се потврђује да је студент реализовао праксу из свих методика II. На испиту, руководилац Колегијума својим потписом у Записнику, пријави и индексу потврђује да је *Методичка пракса II* успешно реализована.

Студент који не испуни захтеве током реализације праксе понавља праксу у целости у неком наредном термину. Захтеви нису испуњени уколико студент: 1. неоправдано изостаје – није дошао у вртић и није се благовремено јавио руководиоцу вртића, васпитачу ментору и наставнику/сараднику који га обилази; 2. не развија пројекат у договору са васпитачима, не планира самостално активности у вртићу и не поседује адекватне писане припреме и материјале за рад; 3. добије негативно мишљење васпитача ментора и/или негативно мишљење наставника/сарадника који га обилази. Такође, уколико студент у току реализације праксе не показује задовољавајући степен самосталног планирања и реализовања васпитно-образовног рада, комуникације са децом и колективом, професионалног односа према раду и обавезама, пракса може бити и прекинута. У том случају студент се пријављује за поновну реализацију у неком од наредних термина.

Задаци из свих шест појединачних методика II морају бити интегрисани у једну целину у заједничком Дневнику праксе и морају бити писани према унапред датим упутствима. **Студент чији Дневник праксе не задовољава тражену норму у оквиру одређених методика II (једне или више методика) понавља целокупну реализацију праксе у неком од наредних термина праксе**. Изузетак од наведеног могуће је уколико предметни наставник процени да је реч о мањим корекцијама дневника праксе, односно о недостацима који нису значајније утицали на квалитет реализације праксе у вртићу. Тада се врши дорада дневника праксе у оквиру тог истог испитног рока.

Током трајања праксе није дозвољено користити плагиране припреме и/или материјале. Предметни наставник сваке од методика II упознаје студенте пре почетка праксе да ли је и на које начине могуће користити доступне материјале из различитих извора у оквиру тих предмета..

Конкретни задаци за студенте[14]

Након распоређивања студенти су у обавези да оду у предшколску установу и да се јаве директору ПУ и руководиоцу вртића који ће им доделити узрасну групу и васпитаче менторе. По одласку у предшколску установу студенти су обавезни да електронским путем наставнику/сараднику који ће пратити њихов рад (о чему се информишу код координатора са Факултета) доставе следеће податке: назив вртића, узрасну групу у којој

[14] Задаци су подложни променама у зависности од термина Праксе (студенти ће о томе благовремно бити обавештени).

реализују праксу, имена васпитача ментора и смену у којој се одвија пракса. Студент је у обавези да учествује у свим активностима које води он или његов васпитач ментор. Након реализоване праксе, васпитач ментор своје стручно мишљење о активностима студента током праксе доставља координатору праксе или наставнику/сараднику Факултета који обилази студента, а потврду о реализованој пракси (са печатом ПУ и потписом директора) преузима студент. Студенти су дужни да, након реализације Методичке праксе II, при предаји дневника праксе за сваку методику II приложе и фотокопију (или скениране верзије) потврда са праксе. Оригинална потврда прилаже се за завршни испит из Методичке праксе II.

- **Методика развоја говора II**
  - Студенти током праксе (1) осмишљавају избор јединица из области развоја говора, који при почетку праксе предају у виду плана реализације ситуација учења, (2) припремају и изводе ситуације учења из области језика, културе говора и књижевности, (3) ретроактивно, током рефлексија о развоју пројекта, осмишљавају фрагменте ситуација учења које су могле да се остваре у неком тренутку пројектног рада са децом или у слободној игри, (4) изводе истраживачки задатак. У почетним недељама праксе студенти добијају подршку на консултативном састанку. На испиту представљају, уз презентацију, моменте из тока теме/пројекта значајне за развој говора деце и усмено бране дневник на основу наставникових добијених коментара.

Прецизне задатке и ближе информације треба наћи на сајту предмета:
https://ufmrg2.blogspot.com/p/blog-page_16.html

- **Методика развоја почетних математичких појмова II**

6. Самостално континуирано реализујте активности које доприносе развоју математичког мишљења. Опишите планиране и реализоване активности (истраживачке активности, планиране ситуације учења) које су биле у функцији развоја математичког мишљења. Планирање активности документује се на дневном нивоу (и ставља на увид сараднику са факултета који вас обилази током праксе). Извештај о реализованим активностима шаљите на недељном нивоу сарадницима на предмету. У извештају експлицитно наведите који математички садржаји су били у фокусу у току активности, на који начин су учествовала деца, на који начин сте ви учествоавали и усмеравали процес учења, како сте прилагодили окружење да омогућите реализацију активности (простор и материјали).
7. Припремите тематски радни лист за индивидуални рад деце и реализујте рад на листу у васпитној групи и анализирајте дечје одговоре. Документујте реализацију рада на радном листу, прилагањем урађеног радног листа три детета са вашим критичким осврtом.
8. Документујте реализацију свих активности у процесу развоја математичког мишљења и пратите резултате активности у периоду праксе. Одаберите једно дете из групе у циљу праћења индивидуалног учешћа и напретка и континуирано пратите и водите белешке о учешћу детета у активностима као и његов напредак у математичком мишљењу.

9. Реализујте и критички се осврните на *истраживачки задатак* који ћете реализовати у оквиру ваше праксе. (Истраживачки задатак се формулише од стране наставника на предмету пред почетак праксе.)

10. Континуирано водите дневник методичке праксе. Дневник треба да садржи сажете припреме за активности као и самоевалауцију одржаних активности.

Детаљнија упутства о планирању и реализацији активности, истраживачком задатку и вођењу дневника добићете од сарадника на предмету.

- **Методика упознавања околине II**
  - Осмишљавање три писане припреме са одговарајућим прилозима – одговарајућим материјалима који су били намењени деци. Прва припрема треба да се односи на кооперативне активности деце која су распоређена у хомогене групе (3 до 5 мањих група). Друга припрема треба да се односи на кооперативне активности деце која су распоређена у хетерогене групе (3 до 5 мањих група). Трећа припрема треба да садржи оригиналне листиће за индивидуални рад и није неопходан кооперативни приступ. Студенти теме бирају у договору са васпитачем ментором.
    Наведене три припреме треба приложити у форми концепта у оквиру заједничког дневника праксе. На крају сваке припреме, потребно је написати детаљну самоевалуацију, као и даље могуће идеје везане за пројекат у оквиру кога су се реализовале три активности.

Сви захтеви уз детаљна упутства налазе се у фолдеру *Методичка пракса II* на линку: https://drive.google.com/drive/folders/1YuNKrQjZmZbzvPWapz8M5RNoBzG86wyP?usp=sharing

- **Методика ликовног васпитања II**
  - Детаљна упутства у вези са задацима и обавезама из Методике ликовног васпитања II у оквиру Методичке праксе II студенти могу пронаћи на веб-адреси https://drive.google.com/drive/u/4/folders/1R6KcJzY2Yo3_tuXdKk4dInl-TPsMxMfp

За све додатне информације у вези са праксом студенти се могу обратити Вери Вечански на имејл veravec@gmail.com или Андријани Гудурић на имејл andrijana.guduric@uf.edu.rs.

- **Методика физичког васпитања II**
  - Елаборат 1. Тематска област: Гимнастичка почетница за најмлађе. Основни задатак: Направити план и методичким корацима разрадити физичку активност из области елементарне гимнастике (модел припреме, узрасна група и тема по избору студента).
  - Елаборат 2. Тематска област: Атлетска почетница за најмлађе. Основни задатак: Направити план и методичким корацима разрадити физичку активност из области елементарне атлетике (модел припреме, узрасна група и тема по избору студента).
  - Елаборат 3. Тематска област: Мониторинг (организација, анализа и оцена стања физичког васпитања у предшколској установи). Основни задатак: **Направити план и проверити стање физичког васпитања у установи у којој се реализује методичка пракса (у** сарадњи са главним васпитачем и медицинском сестром).

По завршетку методичке праксе II студенти прилажу наведене елаборате и коришћена средства. Потом написане елеборате усмено бране.

- **Методика музичког васпитања II**
  - Осмишљавање и реализација минимум три активности из области методике музичког васпитања. За активности је неопходно осмислити и написати припреме, као и написати детаљан аналитички осврт на њихов ток (не препричавање тока, већ процена исхода активности – остварености циљева и задатака, предлози за побољшање саме активности).
  - Снимак са детаљном анализом бар једне активности реализоване од стране васпитача. Ако васпитач не реализује активности из домена ове методике, реализовати још једну активност на исти начин као што је објашњено у претходној тези.
  - Међу реализованим и анализираним активностима морају бити присутна бар три различита типа активности (обрада песме, бројалице, игре, инструмента, композитора, слушања музике, звучне приче, итд.).
  - Студенти треба да пошаљу своје задатке у оквиру једног имејла. Имејл треба насловити по следећем принципу: Методичка пракса 2 Име и презиме студента.